

(*)Facultade de Fisioterapia

(*)Presentación

(*)

As guías docentes recollen información relevante das materias que compoñen o plan de estudos do Grao en Fisioterapia.

(*)Equipo Decanal Centro e Directivo dos Departamento

(*)

EQUIPO DECANAL DO CENTRO:

Decana: Mª Mercedes Soto González

Teléfono: 986 80 17 51 ou 986 80 17 52

Correo: m.soto@uvigo.es

Vicedecana: Iria Da Cuña Carrera

Teléfono: 986 80 17 53 ou 986 80 17 52

Correo: iriadc@uvigo.es

Secretaria: M^a del Rocío Abalo Núñez

Teléfono: 986 80 17 54 ou 986 80 17 52

Correo: rocioabalo@uvigo.es

DEPARTAMENTOS:

DEPARTAMENTO DE BIOLOXÍA FUNCIONAL E CIENCIAS DA SAÚDE

EQUIPO DIRECTIVO:

Directora: María del Pilar Molist García

Secretario: Marcos Antonio López Patiño

Sede: Edificio de Ciencias Experimentais. Campus de Vigo.

Correo: depc01@uvigo.es

Teléfono: 986 812646

DEPARTAMENTO DE ANÁLISE E INTERVENCIÓN PSICOSOCIOEDUCATIVA

EQUIPO DIRECTIVO:

Director: Antonio López Castedo

Secretaria: Yolanda Rodríguez Castro

Sede: Facultade de Ciencias da Educación. Campus de Ourense

Correo: xncedou05@uvigo.es

Teléfono: 988 387108

DEPARTAMENTO DE DIDÁCTICAS ESPECIAIS

EQUIPO DIRECTIVO:

Directora: Ángeles Fernández Villarino

Secretario: Javier Blanco Sierra

Sede: Facultade de Ciencias da Educación. Campus de Ourense

Correo: depx05@uvigo.es

Teléfono: 988 387145

DEPARTAMENTO ESTATÍSTICA E INVESTIGACIÓN OPERATIVA

EQUIPO DIRECTIVO:

Director: Juan Carlos Pardo Fernández

Secretario: María Ángeles Saavedra González

Sede: Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais. Campus de Vigo

Correo: udeconomicas@uvigo.es

Teléfono: 986 130213

DEPARTAMENTO DE FILOLOXÍA INGLESA, FRANCESA E ALEMÁ

EQUIPO DIRECTIVO:

Directora: Helena Cortes Gabaudan

Secretaria: Ana María Bringas López

Sede: Facultade de Filoloxía e Traducción. Campus de Vigo.

Correo: udhumanidades@uvigo.es

Teléfono: 986 813799

(*)Páxina web

(*)

<http://fisioterapia.uvigo.es/>

(*)Localización

Subjects			
Year 3rd			
Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P05G171V01301	Manual Therapy in Neuromotor Disorders	1st	9
P05G171V01302	Cardiorespiratory Physical Therapy	1st	9
P05G171V01303	English for health sciences	1st	6
P05G171V01304	Physical therapy in sport and physical activity	1st	6
P05G171V01305	Pilates applied in physiotherapy	1st	6
P05G171V01306	Physical Therapy in Urogynecology and Obstetrics	1st	6
P05G171V01307	Physical Therapy in Pediatrics	1st	6
P05G171V01308	Physical therapy in clinical specialties I	2nd	9
P05G171V01309	Physical therapy in clinical specialties II	2nd	9
P05G171V01310	Physiotherapy in lymphedema	2nd	6
P05G171V01311	Physical Therapy for Differently-Abled People	2nd	6
P05G171V01312	Cardiac rehabilitation	2nd	6
P05G171V01313	Occupational Physical Therapy and Ergonomics	2nd	6
P05G171V01314	Cranio-Cervical Mandibular Physical Therapy	2nd	6

IDENTIFYING DATA				
Manual Therapy in Neuromotor Disorders				
Subject	Manual Therapy in Neuromotor Disorders			
Code	P05G171V01301			
Study programme	Grado en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Machado de Oliveira, Iris			
Lecturers	González González, Yoana Machado de Oliveira, Iris Monge Pereira, Esther			
E-mail	irismacoli@uvigo.es			
Web				
General description	This is a subject given in the first term of the third year of the degree in physiotherapy where tackle theoretical and practical contents about methods of treatment and strategies of assessment in neuromotor alterations.			
	Subject of the English Friendly program. International students may request teachers: a) materials and references bibliographies for monitoring the subject in English, b) attend tutoring in English, c) tests and assessments in English.			

Skills

Code	
A2	Students are able to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the competences usually demonstrated through the development and defence of arguments and problem solving within their field of study.
B1	To know how to work in professional teams as a basic unit in which professionals and other personnel of health care organizations are structured in a uni or multidisciplinary and interdisciplinary way.
B3	Communicate effectively and clearly, both orally and in writing, with users of the health system as well as with other professionals.
C7	Know the physiological and structural changes that can occur as a result of the application of physiotherapy.
C13	Have the ability to assess from the perspective of physiotherapy, the functional status of the patient/user, considering the physical, psychological and social aspects of the same.
C15	Understand ergonomic and anthropometric principles.
C19	Understand and perform specific methods and techniques related to the locomotor system (including manual therapies, joint manipulative therapies, osteopathy and chiropractic), neurological processes, respiratory system, cardiocirculatory system and static and dynamic alterations. Specific methods and techniques that take into account the implications of orthopedics in physiotherapy, reflex therapeutic techniques, as well as other alternative and/or complementary methods and techniques whose safety and efficacy is demonstrated according to the state of development of science.
C20	Identify the most appropriate physiotherapeutic treatment in the different processes of alteration, prevention and health promotion as well as in the processes of growth and development.
C35	To know and understand the sciences, models, techniques and instruments on which physiotherapy is based, articulated and developed.
D3	Recognition of diversity and multiculturalism
D7	Maintain an attitude of learning and improvement.
D8	Ability to understand the meaning and application of the gender perspective in different areas of knowledge and professional practice with the aim of achieving a more just and egalitarian society.

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
To know and describe the basic principles of operation of the nervous and muscular systems.	A2	B3	C35	D7
To know and describe the biomechanics principles involved in the neuromotor alterations.	A2	B3	C35	D7
To describe the physiological principles of the proprioceptive system and apply different forms of intervention in alterations of the proprioceptive system.	A2	B3	C15 C35	D7
To know, execute and register the assessment of patients with neuromotor disorders.	A2	B3	C7 C13 C15	D3 D7

To appoint and apply therapeutic techniques for the treatment of neuromotor conditions.	A2	B3	C15 C19 C20	D3 D7
To relate the physiological and therapeutic bases of different methods of physiotherapy used in the treatment of neuromotor disorders.	A2	B3		D7
To make, expose and defend, in a group, a work on a theme related to the contents of the subject.	A2	B1 B3	C15 C20	D7 D8

Contents

Topic	
Principles of operation of the nervous and muscular system.	Deepen in the principles of operation of the nervous system, central and peripheral ones, and its interrelationship with the musculoskeletal system.
Biomechanics principles in the neuromotor alterations.	Deepen in typical biomechanical patterns of the functional movement and how alterations in such patterns can lead to different neuromotor disorders.
Methods of assessment of the neuromotor alterations.	Explain and apply the main tools of assessment of the sensitivity and of the movement in the patients with some type of neuromotor disorder with the aim to allow the approach of the intervention and also the follow-up of the evolution of the pathology.
Methods of physiotherapy in the treatment of the neuromotor conditions.	Explain and apply different methods of treatment in physiotherapy, with different baseline approaches, but centered on the neuromotor disorders of different etiologies.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	24	44	68
Laboratory practical	45	55	100
Mentored work	2	10	12
Essay questions exam	1	20	21
Simulation or Role Playing	1	20	21
Essay	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	The coordinator of the subject will explain the points to take into account referent to the contents of the subject and lecturers, the form of evaluation to carry out and as they will be structured the theoretical and practical classes of the subject, in addition to the work in group that has to be made. It will be also explained the proposal of programming of classes to carry out during the term as well the dates of realisation of the examinations. Finally, it will be explained the educational obligations of the students for the development of the subjects.
Lecturing	In the theoretical classes, it will be combined the master classes with participatory theoretical classes where lecturers will boost and motivate the participation of the students. Maybe, previously established activities will be asked to the teaching of the class and its delivery through the virtual platform of the subject in Moovi for his back discussion during the theoretical class. Besides, it will be able to carry out, during the classes, activities of resolution of problems and activities of collaborative work. By the criterion of the lecturers by the different modules, forums of discussion in the space typical of the matter in the platform of virtual teaching Moovi could be established.
Laboratory practical	It will follow a demonstrative methodology, looking for the integration of the theoretical knowledge into the practice. The students will make practice, being corrected by the lecturer and clearing all the doubts that can arise. Besides, studies of cases and debates related to the thematic of the classes could be developed.
Mentored work	Development of a practical theoretical/work on a thematic related to the contents of the subject. The groups of work will be determined by thematic at the beginning of the term by the coordinator of the matter. The work will consist of a first part where a review of the scientific literature on the agreed thematic will be done and a second part where students carry out an explanatory video of the technician or assessment tool of that was object of the thematic of the work and besides will present a work written with the results of the first part of the work. It will be done an individual follow-up of each member of the group as the notes will be established in a individual form. The terms of delivery of the work and presentation will be published to the principle of the term in the virtual platform of the matter in Moovi.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	The personalized attention will be centered on the solution of doubt referent to the theoretical contents that can have the students, and orient their efforts in the subject. It could be carried out in face-to-face form or in remote form through Remote Campus in the virtual office of each lecturer of the subject.
Laboratory practical	The personalized attention will be centered on the solution of doubt referent to the practical contents that can have the students, and orient their efforts in the Subject. It could be carried out in face-to-face form or in remote form through Remote Campus in the virtual office of each lecturer of the subject.
Mentored work	The personalized attention will be centered on solving doubts, orienting the work to be made in the subject, and carrying register and value the effort made by the students of a same group and also of individual form for each member. It could be carried out in face-to-face form or in remote form through Remote Campus in the virtual office of each lecturer of the subject.

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Essay questions exam	It consists of questions to develop on the contents of the subject. All the questions will have the same value.	40	A2	B3	C15 C35	D7
Simulation or Role Playing	Practical examination where the students answer of a different practical way questions. These practical suppositions are chosen at random. To opt to pass the practical examination, the student does not have to have in any of the questions a punctuation of "0". To be able to make the practical examination, the student has to present first to the theorist.	40	A2	B3	C7 C13 C15 C19 C20	D3 D7
Essay	The realisation of the work of the subject and have it passed is compulsory to pass the subject. The work will be considered passed if it reaches, at least, 1 point. The work will be delivered in digital support employing the virtual platform Moovi.	20	A2	B1 B3	C15 C20	D7 D8

Other comments on the Evaluation

To pass the subject the student has to have approved each part separately (examination of development questions, practical simulation and work). To the students that do not pass the subject in the ordinary announcement, the approved will be stored for the second chance exam announcement opportunity within the same academic year.

Sources of information

Basic Bibliography

Shumway-Cook, **CONTROL MOTOR DE LA INVESTIGACION A LA PRACTICA CLINICA: De la investigación a la práctica clínica**, 978-8417370855, 2019

Kisner et al, **Therapeutic Exercises: foundations and techniques**, 9780803658509, 2018

Cano de la Cuerda, **Nuevas tecnologías en neurorrehabilitación: aplicaciones diagnósticas y terapéuticas**, 978-84-9110-239-7, 2018

Complementary Bibliography

Souchard, **Reeducación postural global**, 978-8418706370, 2022

Gelenev et al, **Proprioception and Clinical Correlation**, 10.5772/intechopen.95866, 2021

Dunleavy & Slowik, **Therapeutic Exercise Prescription**, 978-0-323-28053-2, 2019

Sánchez-Rodríguez et al, **APPS En Nerorrehabilitación**, 978-84-9085-727-4, 2016

Cano de la Cuerda, **Neurorrehabilitación: métodos específicos de valoración y tratamiento**, 978-84-9835-410-2, 2012

Downie, **Neurología para fisioterapeutas**, 950-06-0365-9, 2001

Alamer et al, **Effect of Ankle Joint Mobilization with Movement on Range of Motion, Balance and Gait Function in Chronic Stroke Survivors: Systematic Review of Randomized Controlled Trials**, 10.2147/DNND.S317865, 2021

Reid et al, **Adding mobilisation with movement to exercise and advice hastens the improvement in range, pain and function after non-operative cast immobilisation for distal radius fracture**, 10.1016/j.jphys.2020.03.010, 2021

Pourahmadi et al, **Effectiveness of Proprioceptive Neuromuscular Facilitation on Pain Intensity and Functional Disability in Patients with Low Back Pain: A Systematic Review and Meta-Analysis**, 10.22038/abjs.2020.45455.2245, 2020

Weerasekara et al, **Effect of Mobilisation with Movement (MWM) on clinical outcomes in lateral ankle sprains: A systematic review and meta-analysis**, 10.1016/j.foot.2019.101657, 2020

Delhaye et al, **Neural Basis of Touch and Proprioception in Primate Cortex**, 10.1002/cphy.c170033, 2019

Bastos et al, **Proprioceptive Neuromuscular Facilitation: A Physiotherapeutic Concept with Excellent Clinical Results but Little Explored in its Potential in Scientific Research**, 10.4172/2165-7025.1000e150, 2018

Chaturvedi et al, **Proprioceptive neuromuscular facilitation (PNF) vs. task specific training in acute stroke: the effects on neuroplasticity**, 10.15406/mojap.2018.05.00181, 2018

Tuthill & Azim, **Proprioception**, 10.1016/j.cub.2018.01.064, 2018

Sharma & Kaur, **Effect of core strengthening with pelvic proprioceptive neuromuscular facilitation on trunk, balance, gait, and function in chronic stroke**, 10.12965/jer.1734892.446, 2017

Yildirim et al, **Comparison of effects of static, proprioceptive neuromuscular facilitation and Mulligan stretching on hip flexion range of motion: a randomized controlled trial**, 10.5604/20831862.1194126, 2016

Behm et al, **Acute effects of muscle stretching on physical performance, range of motion, and injury incidence in healthy active individuals: a systematic review**, 10.1139/apnm-2015-0235, 2015

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Physical therapy in clinical specialties I/P05G171V01308

Physical therapy in clinical specialties II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Human anatomy: Human anatomy/P05G171V01101

Physiology: Human physiology/P05G171V01102

Physiology: Functional movement in physiotherapy/P05G171V01105

Human anatomy: Medical conditions/P05G171V01201

Human anatomy: Surgical conditions/P05G171V01202

Kinesitherapy/P05G171V01203

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia cardiorrespiratoria				
Subject	Fisioterapia cardiorrespiratoria			
Code	P05G171V01302			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Lantarón Caeiro, Eva María			
Lecturers	Cuña Carrera, Iria da Lantarón Caeiro, Eva María			
E-mail	evalantaron@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B2	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional e integrar aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C1	Coñecer os principios e teorías dos axentes físicos e as súas aplicacións en fisioterapia.
C7	Coñecer os trocos fisiolóxicos e estruturais que se poden producir como consecuencia da aplicación da fisioterapia.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo do proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C14	Comprender e aplicar os métodos e procedementos manuais e instrumentais de Valoración en Fisioterapia e Rehabilitación Física, así como a avaliación científica da súa utilidade e efectividade.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiorrespiratorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico máis axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Definir a Fisioterapia Respiratoria e identificar seus antecedentes			B3	
Enunciar os principios básicos da mecánica respiratoria			C7	
Analizar, executar e rexistrar a valoración do paciente cardiorrespiratorio	A2	B3	C1 C7 C9 C14	
Coñecer e aplicar exercicios terapéuticos e métodos especiais para as enfermidades e lesións cardiorrespiratorias.	A2	B2	C1 C7 C9 C18 C19 C20	
Deseñar e analizar o plan de intervención de fisioterapia cardiorrespiratoria.	A2	B2 B3	C14 C19 C20	D4

Contidos	
Topic	
TEMARIO TEÓRICO	-
Introducción a la Fisioterapia respiratoria	-
Valoración do/a paciente respiratorio	-
Métodos e técnicas de Fisioterapia cardiorrespiratoria	- Técnicas de permeabilización da vía aérea - Técnicas de reeducación ventilatoria - Exercicio terapéutico en patoloxía cardiorrespiratoria.
TEMARIO PRÁCTICO	-
Valoración do/a paciente respiratorio	- Valoración física do paciente respiratorio. - Valoración dos ruidos respiratorios. - Exploración funcional respiratoria en reposo. - Exploración funcional respiratoria durante o exercicio.
Métodos e técnicas de Fisioterapia cardiorrespiratoria	- Técnicas de permeabilización da vía aérea - Técnicas de reeducación ventilatoria - Exercicio terapéutico en patoloxía cardiorrespiratoria.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	32	59	91
Prácticas de laboratorio	43	89	132
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Nas clases maxistrais usaranse as seguintes metodoloxías docentes: - Actividades introductorias - Resolución de problemas - Estudio e presentación de casos - Debate - Foros de discusión - Aprendizaje colaborativo
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio levaranse a cabo as prácticas relacionadas cos contidos da materia fomentando a resolución de problemas de forma autónoma así como o debate e estudos de casos.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado poderá solicitar titorías de forma presencial, por campus remoto ou a través de correo electrónico.
Prácticas de laboratorio	O alumnado poderá solicitar titorías de forma presencial, por campus remoto ou a través de correo electrónico.

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description		A2	B2	C1	D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Non se poderá deixar ningunha sen contestación efectiva.	50		B3	C7 C9 C18 C19 C20	

Práctica de laboratorio	Un exame práctico onde a/o alumna/o contesta dun modo práctico a 2- 3 supostos. Estes supostos prácticos son elixidos ao azar pola/o alumna/o dentro do conxunto de métodos de valoración e técnicas de tratamento que se fixeron ao longo do curso. Sacarase un listado no seu momento co horario de exame de cada alumna/o matriculado na materia. Para poder presentarse ao exame práctico, o alumno/a ten que presentarse primeiro ao exame teórico.	50	A2 B2 C14 D4 B3 C19 C20
-------------------------	--	----	-------------------------------

Other comments on the Evaluation

Para poder presentarse ao exame práctico a/o alumna/o debe presentarse ao exame teórico.

Para superar a materia a/o alumna/o debe ter superados o exame teórico e práctico de forma independente.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Seco J, **Sistema Respiratorio Métodos, fisioterapia clínica y afecciones para fisioterapeutas**, Panamericana, 2018

West JB, Luks Andrew M, **Fisiopatología pulmonar. Fundamentos**, 9ª, Wolters Kluwer, 2017

Giménez, M. , Servera, E., Vergara,, **Prevención y Rehabilitación en Patología Respiratoria Crónica. Fisioterapia, entrenamiento y cuidados respiratorios**, 2ª, Médica Panamericana., 2004

Pleguezuelos, E; Miranda G; Gómez, A; Capellas L, **Rehabilitación integral en el paciente con enfermedad pulmonar obstructiva crónica**, Panamericana, 2008

Complementary Bibliography

Postiaux G, **Fisioterapia respiratoria en el niño**, McGraw-Hill/Interamericana de España, 1999

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fisioterapia en especialidades clínicas I/P05G171V01308

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Afeccións medicocirúrxicas/P05G171V01107

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Anatomía humana: Afeccións médicas/P05G171V01201

IDENTIFYING DATA				
Inglés para ciencias da saúde				
Subject	Inglés para ciencias da saúde			
Code	P05G171V01303			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Seoane Posse, Elena Celsa			
Lecturers	Seoane Posse, Elena Celsa			
E-mail	elena.seoane@uvigo.gal			
Web				
General description	1. Desenvolvemento da comprensión e expresión orais en inglés para as Ciencias da saúde. Adquisición dos coñecementos e utilización práctica dos termos, expresións e estruturas gramaticais específicas, esenciais, para o/a futuro/a fisioterapeuta na súa relación co/a paciente de fala inglesa. Adquirir competencia en comunicación non verbal coa fin de saber interpretar mensaxes non verbais na comunicación cara a cara. 2. Adquisición de destreza oral para expresar en lingua inglesa, mediante a axuda de medios tecnolóxicos, traballos previamente elaborados. Mediante a utilización completa e fluída dos recursos lingüísticos adquiridos, o/a futuro/a fisioterapeuta terá unha maior e mellor competencia lingüística oral en inglés para a súa utilización práctica en situacións directamente relacionadas coas prestación de coidados fisioterapéuticos a pacientes estranxeiros. Deste modo, entenderaos cando necesite información sobre a súa saúde, minusvalía ou problema físico, informaraos concisa claramente acerca do tratamento e aplicación de medios físicos e técnicas manuais, e atenderaos, facendo uso, segundo cada caso, de ordes, instrucións, peticións amables e expresións de alento e ánimo. 3. Adquisición da destreza lectora que lle permita ampliar os seus coñecementos, coñecer os avances da investigación no estranxeiro, consultar bibliografía especializada no seu campo de estudo, acceder a documentación en xornais, artigos, revistas especializadas e libros de texto específicos, así como facilitar o manexo de equipos de alta tecnoloxía. Buscar e extraer información de textos en inglés para as ciencias da saúde. 4. Adquisición da destreza escrita de carácter científico, co obxecto de utilizala na elaboración de artigos e resumos destes («abstracts»), para a súa publicación en revistas especializadas. 5. Adquisición da destreza escrita de carácter epistolar, para a redacción de cartas formais, solicitudes de traballo, inscricións en cursos especializados, peticións de admisión de comunicacións ou conferencias en congresos, así como de cartas informais, coa fin de manter contacto con colegas ou profesionais foráneos. 6. Abordar aspectos interculturais relacionados coas Ciencias da saúde. 7. Formación e capacitación profesional para traballar en contextos, empresas e institucións estranxeiras relacionadas co ámbito das ciencias da saúde. Estas destrezas adquiridas, xunto cunha revisión das estruturas esenciais da comunicación oral en inglés, permitiránlle, igualmente acceder a bolsas, ampliar estudos de posgrao, así como asistir a conferencias, cursos e congresos no estranxeiro.			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
B2	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional e integrar aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B4	Adquirir formación científica básica en investigación.
C4	Coñecer e desenvolver a teoría da comunicación e as habilidades interpersoais.

C33 Integrar todos os coñecementos, habilidades, destrezas, actitudes e valores, adquiridos en todas las materias, desenvolvéndose todas as competencias profesionais e capacitando para una atención de fisioterapia eficaz con la realización de prácticas preprofesionais en forma de rotatorio clínico independente e cunha avaliación final de competencias nos centros de saúde, hospitais e outros centros asistenciais.

D2 Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo

D3 Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade

D4 Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións

D5 Desenvolver a capacidade de liderado e organización.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Desenvolver as destrezas de comprensión oral e escrita, así como as destrezas de expresión oral e escrita en Inglés para as Ciencias da Saúde a nivel intermedio.	A2 A5	B3 B4	C4	D2 D4
Fomentar o desenvolvemento da lingua inglesa no ámbito das Ciencias da Saúde co fin de aplicala en situacións profesionais e, particularmente, durante unha consulta	A2	B1 B2 B3 B4	C4	D2 D3 D4 D5
Formación e capacitación profesional para traballar en contextos, institucións e centros de fisioterapia nacionais e estranxeiros relacionados co ámbito das Ciencias da Saúde.	A2	B1 B2 B3 B4	C4 C33	D2 D3 D4 D5

Contidos

Topic	
0. Introducción á comunicación	Recoñecer os diversos elementos que constitúen a comunicación (comunicación verbal, non verbal, etc.). Comprender como unha boa comunicación beneficia á entrevista a un/ha paciente. Os numerals. Vocabulario relacionado coa saúde e a sanidade.
1. Recibindo ó/á paciente.	Saudar ós/ás pacientes e facer que se sintan cómodos/as. Presentarse e explicar o papel do/da fisioterapeuta. Facer a pregunta inicial e explicar os pasos da entrevista.
2. Motivo da visita	Animar ós/ás pacientes a que se expliquen coas súas propias palabras. Entender e anotar adecuadamente o motivo da visita. Preguntar sobre o tipo e intensidade da dor. Utilizar técnicas como a facilitación, a repetición e a clarificación.
3. Anotar a historia médica do/da paciente e a súa familia.	Dar resultados. Planificar o tratamento e pechar a entrevista. Tratar temas delicados. Dar malas novas.
4. Examinar a un/ha paciente	Preparar e dar confianza ó/á paciente durante o exame. Explicar os procedementos do exame. Dar instrucións comprensibles e óptimas para ó/á paciente.
5. Dar resultados	Explicar os resultados de maneira que os/as pacientes os comprendan e os lembren. Animar ós/ás pacientes a que expresen os seus medos e preocupacións. Explicar a terminoloxía médica. Dar un pronóstico.
6. Planificar o tratamento e pechar a entrevista.	Explicar o tratamento ó/á paciente. Barallar opcións. Describir os beneficios. Aconsellar sobre o estilo de vida. Negociar o tratamento. Pechar a entrevista.
7. Tratar temas delicados.	Tratar temas delicados sen prexuízos nin xuízos de valor. Saber ver e responder ás sinais do/a paciente. Empregar as preguntas da técnica CAGE.
8. Habilidades escritas dun/ha profesional da saúde	Ortografía médica. Escribir notas a pacientes. Abreviaturas médicas estándar.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Seminario	22	47	69
Aprendizaxe baseado en proxectos	21	44	65
Traballo	1	4	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	4	5
Práctica de laboratorio	1	4	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación da materia: obxectivos, contidos, metodoloxía, criterios de avaliación etc. Realización dunha enquisa de análise de necesidades para detectar os coñecementos previos de inglés e descubrir os intereses e motivacións do alumnado.
Seminario	Fomentarase a competencia comunicativa do alumnado mediante a posta en práctica das catro destrezas lingüísticas. Formulación, análise, resolución e debate de exercicios relacionados coa materia. Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo relacionado coa materia. Utilización de vídeos e gravacións relacionados cos temas tratados como recurso metodolóxico importante. Actividades a través das TIC na aula de informática: busca de información en Internet, enciclopedias informáticas etc.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Polas características da materia, as clases teóricas e prácticas non se imparten por separado e van integradas no transcurso da clase. Por medio de textos relacionados coas súas materias curriculares e explicacións do profesor, o alumno adquire a terminoloxía específica e a base lingüística en lingua inglesa. A metodoloxía da materia consiste nun enfoque eminentemente comunicativo e interactivo, que permite manexar as destrezas lingüísticas básicas do inglés no futuro ámbito profesional do alumno.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada estará centrada na solución das dúbidas que poida ter o alumnado, a orientar os seus esforzos na materia e aumentar a súa motivación de cara á aprendizaxe.
Seminario	A atención personalizada, basicamente, estará centrada en solucionar dúbidas, en orientar o traballo a realizar na materia, a levar rexistro e valorar o feito polo alumnado así como en aumentar a súa motivación de cara á aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo	O/a alumno/a realizará e entregará traballos ó longo do cuadrimestre	40	A2 B1 D2 A5 B3 D3 B4 D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	O/a alumno/a realizará un exame oral en inglés desenvolvendo os contidos traballados nas clases	50	A2 B1 C4 D3 A5 B2 D4 B3 D5 B4
Práctica de laboratorio	Participación activa en cada unha das tarefas prácticas plantexadas.	10	A2 B2 C4 D2 B3 D3 B4 D4

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Existen dous sistemas de avaliación. A elección dun sistema exclúe ao outro.

A1) AVALIACIÓN CONTINUA

Para poder acollerse ao sistema de avaliación continua é necesario **asistir a clase** para demostrar aproveitamento, participación, entrega de tarefas puntuais que non se poden recuperar fóra da aula.

Os alumnos que se acollan á avaliación continua se lles computará:

1) Un 10% da cualificación final coa participación en clase (participación nas actividades de clase, realización de exercicios prácticos)

2) Un 40% da cualificación final con exercicios e probas ó longo do cuadrimestre: Preparación e entrega de traballos para completar a unidade didáctica abordada, exposicións orais e outros traballos (a entregar en man e/ou por Moovi). Os traballos solicitados deberán entregarse ou presentarse nos prazos e datas marcados. Os traballos non realizados ou entregados fora de prazo computaranse cunha cualificación de 0,0 puntos.

3) Un 50% cunha proba final oral (tipo *role play*)

A nota final calcularase coa media ponderada das diferentes partes, debendo obter un **mínimo dun 4** en todas elas. No caso de non acadar o 4 nalgunha das partes, a asignatura estará suspensa.

O alumnado que non supere a avaliación continua na primeira edición das actas terá que facer a proba da segunda edición

das actas, que suporá o 100% da calificación final (ver apartado B).

A2) AVALIACIÓN NON CONTINUA

A avaliación única (avaliación non continua) consistirá nunha proba global final (100%) que se realizará na mesma data que a proba final do alumnado que se acolla á avaliación continua (apartado (3) de arriba).

Para o alumnado da avaliación non continua, esta proba final consistirá en:

1) unha proba escrita (50%)

2) unha proba oral (50%).

A proba oral terá lugar a continuación da proba escrita.

Para superar a materia deberá acadarse un **mínimo de 4 sobre 10** en cada unha das dúas partes. De non cumprirse este requisito, aínda que a media aritmética das dúas partes sexa 5 ou superior, a/o alumna/o non superará a materia.

B) SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

O alumnado que non supere a materia na primeira edición de actas poderase presentar en xuño/xullo para a segunda edición de actas na data oficial fixada pola Xunta de Facultade.

A avaliación consistirá en dúas probas:

1) unha proba escrita (50%)

2) unha proba oral (50%).

A proba oral terá lugar a continuación da proba escrita.

Para superar a materia deberá acadarse un **mínimo de 4 sobre 10** en cada unha das dúas partes. De non cumprirse este requisito, aínda que a media aritmética das dúas partes sexa 5 ou superior, a/o alumna/o non superará a materia.

Compromiso ético: espérase que o alumnado presente un comportamento ético adecuado. En caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, por exemplo), a cualificación global será de suspenso (0,0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

McCullagh, M., **Good Practice. Communication Skills in English for the Medical Practitioner. Student's Book.**, Cambridge University Press, 2008

Complementary Bibliography

Black, A. & C., **Check your English Vocabulary for Medicine.**, 3rd edition, A&C Black Publishing, 2006

Glendinning, E.H. y B.A.S. HOLMSTÖM., **English in Medicine.**, Cambridge University Press, 2005

Glendinning, E.H., **Professional English in Use. Medicine.**, Cambridge University Press, 2007

Goodman, N.W. y M.B. Edwards, **Medical writing: A prescription for clarity.**, Cambridge University Press, 2006

Hull, M., **Basic English for Health Care Workers.**, Clyton International Consulting and Educational, 2005

HULL, M., **Dialogues and readings: an English language workbook for nurses and medical personnel.**, Clyton International Consulting and Educational, 2003

LONGMORE, Murray et al., **Oxford Handbook of Clinical Medicine.**, Oxford University Press, 2007

MEIER PENN, E., **Anatomy and physiology for English Language Learners.**, Pearson Longman, 2006

MILNER, M., **English for Health Sciences.**, Thomson Paraninfo, S.A., 2007

Parkinson, J., **Manual of English for the Overseas Doctor.**, Churchill Livingstone, 1999

Pohl, A., **Test your professional English.**, Penguin English, 2007

Ribes, R. y Ros, P., **Medical English**, Springer EDT, 2006

Villemaire, D. y Villemaire, L., **Grammar and writing skills for the Health Professional.**, Delmar/Thomson Learning, 2005

Garrido, J.A., **Diccionario de terminología médica inglés-español/español-inglés. Dictionary of medical terminology English-Spanish/Spanish-English**, 4ª, Escpaxs, 2006

McElroy, O.H., **Spanish-English-Spanish Medical Dictionary for PDA. Diccionario médico español-inglés-español para PDA**, 3ª, Lippincot Williams & Wilkins, 2006

Nolte-Schlegel, I., **Medical Dictionary: English-Spanish-Portuguese. Diccionario de medicina: Inglés-Español-Portugués.**, Springer Verlag, 2004

Rogers, G.T., **English-Spanish, Spanish-English medical dictionary. Diccionario médico inglés-español, español-inglés.**, 3ª, McGraw-Hill, 2007

Cambridge Advanced Learner's Dictionary, 2ª, Cambridge University Press, 2005

Gran Diccionario Oxford. Español-Inglés/Inglés-Español., 3ª, Oxford University Press, 2007

<http://www.thefreedictionary.com>,

<http://www.englishmed.com>,

<http://www.englishclub.com/english-for-work/medical.htm>,

Recomendacións

Other comments

É conveniente que o alumno teña uns coñecementos previos de inglés equivalentes a un nivel intermedio de inglés (B1 dentro do Marco Europeo de Referencia para as Linguas).

Lémbrese que é obrigatorio o Manual de Texto que aparece no apartado de bibliografía básica.

Na avaliación terase en conta no só a pertinencia e calidade do contido das respostas senon tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais disponibles na plataforma Moovi (novidades, documentos, cualificacións, etc.) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia no deporte e a actividade física				
Subject	Fisioterapia no deporte e a actividade física			
Code	P05G171V01304			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Justo Cousiño, Lorenzo Antonio			
Lecturers	Justo Cousiño, Lorenzo Antonio			
E-mail	lorenzo.justo@uvigo.es			
Web				
General description	A materia Fisioterapia no Deporte e a Actividade Física que pretende ofrecer unha visión ampla da actuación do fisioterapeuta dentro do ámbito deportivo e a actividade física. O alumno/a coñecerá aspectos xerais do papel do fisioterapeuta dentro do ámbito deportivo (concepto de Fisioterapia Deportiva, funcións e competencias xerais do fisioterapeuta deportivo), a valoración fisioterápica do atleta, o equipo protector e órtesis no deporte, así como as principais lesións vinculadas a este ámbito. Ademais, desde un punto de vista teórico-práctico, o alumno coñecerá as principais técnicas para a prevención e o tratamento de lesións deportivas. Preténdese que o alumno/a adquira as estratexias necesarias para o tratamento e prevención de lesións dentro dun campo tan relevante como a Fisioterapia Deportiva. A materia Fisioterapia é de carácter optativo e presenta unha carga crediticia de 6 créditos ECTS. Nesta materia proporcionaranse coñecementos básicos sobre lesións deportivas e técnicas de tratamento e prevención dentro do ámbito deportivo e da actividade física. Enfocado á área do deporte, nesta materia desenvolveranse conceptos previamente abordados nos primeiros cursos do grao como: fisioloxía, biomecánica, valoración, fisioterapia xeral e afeccións médicas. Así mesmo, introduciranse novos conceptos e técnicas que o alumnado debe incorporar como arsenal terapéutico que lle resultarán útiles para o correcto desenvolvemento das estancias clínicas en cursos posteriores e en labor profesional ao finalizar o grao.			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C7	Coñecer os trocos fisiolóxicos e estruturais que se poden producir como consecuencia da aplicación da fisioterapia.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo del proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C14	Comprender e aplicar os métodos e procedementos manuais e instrumentais de Valoración en Fisioterapia e Rehabilitación Física, así como a avaliación científica da súa utilidade e efectividade.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C36	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para la reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D3	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.
D8	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade mais xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Distinguir entre o labor do fisioterapeuta no campo do deporte e outros ámbitos da fisioterapia	A2		C9 D1 C15 D3 C18 C36
Identificar e elixir as pautas idóneas para a exploración e valoración do deportista	A2		C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C16 C36
Saber identificar e modificar as malas condicións do equipamento e material deportivo	A2	B3	C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C16 C18 C36 C38
Identificar e resolver as causas que producen a patoloxía deportiva	A2		C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C36
Distinguir entre as medidas de prevención e as medidas de tratamento das lesións deportivas	A2		C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C36
Coñecer e identificar cando se deben aplicar os diferentes métodos de fisioterapia na rehabilitación de lesións deportivas	A2		C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C18 C36 C38
Distinguir e aplicar que técnica pasiva ou activa pódese aplicar no ámbito da actividade física e do deporte para a rehabilitación de lesións	A2		C7 D1 C9 D7 C13 C14 C15 C16 C36
Realizar, expor e defender un traballo en grupo ou individual acerca dun tema relacionado cos contidos da materia.	A2	B3	C7 D1 C9 D3 C13 D7 C14 D8 C15 C16 C18 C36 C38

Contidos

Topic

Xeneralidades da Fisioterapia na Actividade Física-e o Deporte. Papel do fisioterapeuta na reincorporación á práctica deportiva.

Lesións deportivas: Concepto e prevención.

-

Tratamento xeral das lesións deportivas e exercicio terapéutico. Abordaxe a pé de campo. Técnicas e abordaxes desde a fisioterapia para a rehabilitación do deportista.

Aplicación de vendaxes en Fisioterapia Deportiva.

Resposta e adaptación fisiolóxica ao exercicio físico e ao deporte

Principios básicos de ecografía músculo-esquelética

Avaliación do deportista e da poboación xeral para a prescrición de exercicio terapéutico

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	24	65	89
Traballo tutelado	0	6	6
Prácticas de laboratorio	16	35	51
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Traballo	0	1	1
Simulación ou Role Playing	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como para presentar a materia. Xeralmente realízase na primeira semana de docencia da materia e se desglosará detalladamente a metodoloxía a levar a cabo, así como a avaliación da materia.
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas. O alumnado terá á súa disposición na plataforma de teledocencia as notas elaboradas polo/a profesor/a, que lle servirán de guía.
Traballo tutelado	Solicitarase a participación activa do alumnado. O alumnado deberá elaborar un traballo relacionado coa Fisioterapia do Deporte. Cada grupo, de acordo co/a profesor/a, fará o traballo cunha orientación específica sobre o tema e utilizarase a plataforma de teledocencia, así como as tecnoloxías da Información e as Comunicacións. O traballo terá que seguir a Fisioterapia Baseada na Evidencia. Tamén se requirirá a consulta de bases de datos científicas e o uso de buscadores de artigos científicos.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio utilizarase a demostración experimental, a estratexia de simulación, o tratamento didáctico de erros e o adestramento sistemático. O/a docente fará a demostración de como se debe realizar a valoración e/ou o protocolo de tratamento, a continuación o alumnado realizará por parellas a práctica entre eles, sendo corrixis polo/a docente e aclarando todas as dúbidas que poidan xurdir. Na corrección terase en conta por unha banda a posición do usuario/paciente, as tomas e contratomas realizadas, así como a execución da manobra e por outra banda a altura da mesa de tratamento e a postura do alumno que está a realizar a práctica. Así mesmo, terase en conta a actitude do alumnado. O alumnado debe coñecer o fundamento teórico e a evidencia científica que sustenta cada unha das técnicas que aplica.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O/o alumno/a deberá darse de alta na plataforma de teledocencia para o correcto seguimento da materia. As titorías de orientación e asesoramento académico levarán a cabo no horario e lugar indicados no apartado da guía correspondente. Tamén se pode realizar solicitándoas por correo electrónico indicando no asunto "Titorías". Para unha correcta atención personalizada requírese que o alumnado realice un traballo continuado durante todo o cuatrimestre e as dúbidas váianse liquidando ao longo de todo o curso. Isto permitirá a correcta adquisición de competencias e coñecementos.

Traballo tutelado	As titorías de orientación e asesoramento realizaranse grupo pequeno, de 4 a 5 alumnos/as e nas horas estipuladas nas normas do traballo publicadas na plataforma de teledocencia. Para unha correcta atención personalizada requírese que o alumnado realice un traballo continuado durante todo o cuatrimestre e as dúbidas váianse liquidando ao longo de todo o curso. Isto permitirá a correcta adquisición de competencias e coñecementos.
Prácticas de laboratorio	O alumnado deberá solicitar a titoría por medio dun correo electrónico indicando no asunto "Titorías". A/o docente indicarlle a data e hora da mesma. Para unha correcta atención personalizada requírese que o alumnado realice un traballo continuado durante todo o cuatrimestre e as dúbidas váianse liquidando ao longo de todo o curso. Isto permitirá a correcta adquisición de competencias e coñecementos.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas de desenvolvemento	O exame teórico constará de preguntas de desenvolvemento.	40	A2	B3	C7 C9 C13 C36 C38	D1 D7
Traballo	A realización, asistencia a titorías e entrega de toda a documentación do traballo é obrigatoria. Valorarase a participación nas titorías do traballo, así como a súa redacción e a utilización de fontes bibliográficas de alto impacto científico. En caso de non realizar o traballo ou a correspondente entrega de documentación non se superará a materia.	20	A2	B3	C7 C9 C13 C14 C15 C16 C18 C36 C38	D1 D7
Simulación ou Role Playing	Realizarase un exame práctico onde o alumnado debe executar métodos e técnicas abordados ao longo do curso. As cuestións prácticas serán asignadas ao azar dentro do conxunto de métodos e técnicas de tratamento que se fixeron ao longo do curso. O alumnado debe ter coñecemento de todos os métodos e técnicas abordados na materia. Para poder presentarse ao exame práctico, o alumnado ten que presentarse primeiro ao exame teórico.	40	A2	B3	C7 C9 C13 C14 C15 C16 C18 C36	D1 D3 D7 D8

Other comments on the Evaluation

Para poder presentarse ao exame práctico a/o alumna/o debe presentarse ao exame teórico.
Para superar a materia a/o alumna/o debe superar o exame teórico, o exame práctico e o traballo tutelado de maneira independente.
A realización do traballo e a entrega de toda a documentación é obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Porter, S.; Wilson, J., **A Comprehensive Guide to Sports Physiology and Injury Management. An interdisciplinary Approach**, 9780702074899, ELSEVIER, 2020

Smith, C. ; Dilley, A.; Mitchell, B.; Drake, R., **GRAY Anatomía de Superficie y Técnicas Ecográficas. Bases para la Práctica Clínica**, 9788491137719, ELSEVIER, 2021

Bové, T., **El Vendaje Funcional**, 9788491135210, ELSEVIER, 2021

Loukas, M.; Burns, D., **Anatomía por Ecografía. Fundamentos**, 9788417949341, WOLTERS KLUWER, 2020

Iriarte, I.; Pedret, C.; Balias, R.; Cerezal, L., **Ecografía Musculoesquelética. Exploración Anatómica y Patología**, 9788491104674, Editorial Medica Panamericana, 2020

Lederman, E., **Functional Exercise Prescription. Supporting Rehabilitation in Movement and Sport**, 9781912085484, Handspring, 2022

Justo Cousiño; LA, **El reto de la especialización en fisioterapia en España**, 2014-9832, FEM: Revista de la Fundación Educación Médica, 2019

Romero, R. D. ; Tous, F. J., **Prevención de lesiones en el deporte: Claves para un rendimiento óptimo**, Editorial Medica Panamericana, 2010

Kumbrink, B., **La guía ilustrada del K-taping: Principios básicos - técnicas - indicaciones.**, Paidotribo, 2015

Ylinen, J., **Estiramientos terapéuticos: En el deporte y en las terapias manuales.**, ELSEVIER, 2009

Bridges, T.; Bridges, C., **Kinesiotaping. Pruebas musculares y aplicaciones de taping**, 978-8499107158, Paidotribo, 2018

Sijmonsma, J., **Taping neuro muscular: Manual.**, Aneid Press, 2014

Potach, D., Meira, E., **Sport injury prevention anatomy.**, 978-1718208285, Human Kinetics, 2023

Complementary Bibliography

- Beam Joel, **Orthopedic Taping, Wrapping, Bracing, and Padding**, 9781719640671, F.A. DAVIS, 2021
- Crossley, J., **Functional Exercise and Rehabilitation. The Neuroscience of Movement, Pain and Performance**, 9781482232356, ROUTLEDGE, 2021
- Shumway-Cook, A.; Woollacott, M., **Motor Control. Translating Research into Clinical Practice. International Edition**, 9781975158309, WOLTERS KLUWER, 2022
- Cleland, J. ; Koppenhaver, S.; Su, J., **NETTER Exploración Clínica en Ortopedia. Un Enfoque Basado en la Evidencia**, 9788413821214, ELSEVIER, 2022
- Salom, J., **Readaptación tras las Lesiones Deportivas. Un Tratamiento Multidisciplinar Basado en la Evidencia**, 9788491103967, Editorial Medica Panamericana, 2020
- Rodríguez, H. C.; Ayala, M. J. D., **Lesiones crónicas del tobillo en el deporte.**, Editorial Medica Panamericana, 2015
- Balius, M. R.; Pedret, C. C., **Lesiones musculares en el deporte.**, Editorial Medica Panamericana, 2013
- Starkey, C, **Patología ortopédica y lesiones deportivas: Guía de examen.**, Editorial Medica Panamericana, 2012
- Seco, C. J, **Métodos específicos de intervención en fisioterapia.**, Editorial Medica Panamericana, 2016

Recomendaciones

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Fisiología: Movimiento funcional en fisioterapia/P05G171V01105

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Anatomía humana: Afecciones médicas/P05G171V01201

Fisioterapia xeral I/P05G171V01204

IDENTIFYING DATA				
Pilates aplicado en fisioterapia				
Subject	Pilates aplicado en fisioterapia			
Code	P05G171V01305			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Rodríguez Fuentes, Gustavo			
Lecturers	Machado de Oliveira, Iris Rodríguez Fuentes, Gustavo			
E-mail	gfuentes@uvigo.es			
Web	http://gfuentes.webs.uvigo.es/index.htm			
General description	Esta materia é unha materia optativa de terceiro curso do Título de Grao de Fisioterapia (impártese no 1º cuatrimestre). Nela estúdase o uso terapéutico en Fisioterapia do método Pilates. Debido aos seus contidos, é importante ter coñecementos previos sobre anatomía do aparato musculoesquelético, biomecánica aplicada e patoloxía medicocirúrxica. Por outra banda, o seu encadre dentro da Titulación serve ao mesmo tempo para incrementar no alumnado o arsenal terapéutico do que pode dispor para tratar aos pacientes, actividade que vai levar a cabo na materia "Estadías Clínicas", en cuarto curso.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C2	Comprender os principios da biomecánica e a electrofisioloxía e as súas principais aplicacións no ámbito da fisioterapia.
C4	Coñecer e desenvolver a teoría da comunicación e as habilidades interpersoais.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C24	Promover hábitos de vida saudables a través da educación para a saúde.
C35	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Definir e describir os principios básicos do método Pilates			C2 C15 C35	
Diferenciar e aplicar as distintas modalidades de aplicación do método Pilates (con e sen pequenos implementos, no chan ou en máquinas)	A2	B3	C2 C4 C13 C15 C16 C24 C35	D1 D4
Analizar e demostrar os principios básicos da postura e do movemento implicados no método Pilates	A2	B3	C2 C4 C15 C16 C35	D1 D4

Identificar os principios que rexen a programación dunha clase de Pilates, así como da progresión a efectuar nos exercicios	A2		C2 C15 C24 C35	
Deseñar en grupo unha clase de Pilates ubicada (en función dunha patoloxía e das características duns pacientes), demostrala e xustificala diante dos outros grupos de alumnos e alumnas	A2	B3	C2 C4 C13 C15 C16 C24 C35	D1 D4 D7

Contidos

Topic

Historia do método Pilates	- A figura de Joseph H. Pilates. - Pilates en España. - Que é Pilates.
Bases do método Pilates	- Principios básicos - Anatomía e biomecánica - Análise da postura - Ferramentas que facilitan o movemento
Material empregado no método Pilates	- Máquinas - Material accesorio
Desenvolvemento do método Pilates en Fisioterapia	- Principios para a progresión de exercicios - Programación dunha clase - Indicacións e precaucións do método Pilates - Medidas de seguridade ao manexar o material
Exercicios do método Pilates	- No chan - En máquinas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	10	10	20
Aprendizaxe colaborativa	10	20	30
Prácticas de laboratorio	24	48	72
Traballo tutelado	2	20	22
Cartafol/dossier	1	0	1
Traballo	2	0	2
Simulación ou Role Playing	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Terán a finalidade de transmitir os obxectivos da materia, detallar os contidos sobre os que se traballarán e como se fará, e aclarar os criterios de avaliación a seguir
Lección maxistral	Clases teórico-participativas onde se fomentará a participación activa do alumnado e que introducirá e facilitará as diferentes actividades que conformen a aprendizaxe colaborativa. Emprego de forma xenérica de medios audiovisuais. Darase información a través da plataforma de teledocencia Moovi.
Aprendizaxe colaborativa	Dentro das clases teóricas e en relación coas leccións maxistrais do profesorado, desenvolverase unha metodoloxía de aprendizaxe colaborativa, onde os diferentes temas veranse a través de actividades realizadas en pequeno grupo, facilitando o desenvolvemento dunha participación activa do alumnado na súa propia aprendizaxe. Darase información a través da plataforma de teledocencia Moovi.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas seguirase unha metodoloxía demostrativa cunha análise razoada dos exercicios que compoñen o método Pilates. O/a docente explicará e demostrará como se realizan os distintos exercicios, polo que serán prácticas guiadas onde se busque a integración, non só dos coñecementos teóricos da materia, senón tamén dos coñecementos anatómicos, biomecánicos e de patoloxía que xa posúan. Todos os exercicios presentaranse nunhas fichas de prácticas, onde parte da información xa a vai a dar o/a docente da materia, tendo o alumnado que completala. Darase información a través da plataforma de teledocencia Moovi.

Traballo tutelado	Os traballos implicarán un papel completamente activo por parte do alumnado e serán elaborados en grupo (conformaranse varios grupos dentro de cada grupo de práctica). Os traballos consistirán en elaborar e impartir unha clase de Pilates enfocada, ben a unha patoloxía prevalente na nosa sociedade, ben a unha poboación cunhas condicións físico-funcionais determinadas. Ademais, os grupos deberán entregar un informe da clase proposta no cal se expoñan os obxectivos principais da sesión para aquela patoloxía ou poboación, así como a descrición dos exercicios que integran a clase e un vídeo coa representación dos exercicios que a conformen. Darase información a través da plataforma de teledocencia Moovi. O/a docente exercerá un papel de orientador e apoio no proceso de elaboración do traballo en cada grupo.
-------------------	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada estará centrada na solución das dúbidas que poida ter o alumnado e a orientar os seus esforzos na materia. Esta atención personalizada farase tanto presencialmente, no horario de tutorías oficiais, como a través de correo-e (indicando en asunto Tutoría).
Aprendizaxe colaborativa	A atención personalizada estará centrada na solución das dúbidas que poida ter o alumnado na realización das distintas actividades propostas e nas evidencias a presentar.
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada estará centrada na solución das dúbidas que poida ter o alumnado e a clarexar a rúbrica de avaliación do exame práctico.
Traballo tutelado	A atención personalizada, basicamente, estará centrada en solucionar dúbidas, en orientar o traballo a realizar na materia, e a levar rexistro e valorar o feito polo alumnado.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Cartafol/dossier	Asistencia obrigada a un mínimo do 80% das clases. Quen falte máis de 4 horas de docencia teórica, deberá superar a materia a través dun exame tipo test descrito en "outros comentarios sobre a avaliación". Entrega ao final de cada clase, ou cando se estableza en función da actividade desenvolvida, das evidencias do traballo realizado ao longo da mesma. Haberá 10 actividades distintas e cada unha delas terá un valor entre 0 e 0,3 puntos e, como mínimo, cada estudante debe entregar evidencias de 8 delas. En caso contrario, terá que facer o exame test final. Ao final das clases teóricas, cada estudante terá que entregar un documento de avaliación da materia e do traballo desenvolvido, así como unha autoavaliación de si mesmo/a. Este documento terá como mínimo os seguintes apartados: grao de asistencia ás clases teóricas, grao de cumprimento coas actividades desenvolvidas, as dúas actividades que máis lle gustaron e as dúas que menos, recomendacións para o futuro e autoavaliación persoal (nota que pensa que merece). Esta avaliación terá un valor comprendido entre 0 e 0,5 puntos.	35	A2 B3 C2 D1 C4 D4 C13 D7 C15 C16 C24 C35
Traballo	A realización do traballo é obrigatoria para superar a materia. Entregarase en soporte informático ao profesorado ou empregarse a plataforma de teledocencia MooVi (https://moovi.uvigo.gal/), subíndoo ao espazo que o grupo terá na mesma dentro da materia. A metade da puntuación do traballo corresponderá ao informe escrito e o vídeo entregado, e a outra metade corresponderá á clase presentada ante a/o docente e as/os compañeiras/os do grupo de prácticas. O traballo considerase superado tras acadar, polo menos, 1,5 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos).	35	A2 B3 C2 D1 C4 D4 C13 D7 C15 C16 C24 C35
Simulación ou Role Playing	Exame onde cada estudante dirixirá 3 exercicios (1 en máquinas e 2 no chan) dunha maneira práctica (10 minutos por exercicio). Os exercicios serán elixidos ao azar polo propio estudantado dentro do conxunto de exercicios que se fixeron ao longo do curso. Se así o desexa a maioría do estudantado, ao rematar as clases de Pilates en máquinas farase o exame práctico desa parte (suprimíndose esa pregunta da data que lle corresponda na convocatoria de maio-xuño). Todas as preguntas valoraranse de 0 a 10 puntos. Para superar o exame, o/a estudante terá que acadar, polo menos, 1,50 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos).	30	A2 B3 C2 D1 C4 D4 C13 C15 C35

Other comments on the Evaluation

Ao alumnado que non supere a materia, gardaráselle a parte superada para a convocatoria de segunda oportunidade do mesmo ano académico (parte superada significa ter un 5 de 10 ou máis). Quen non cumpra coas obrigas sinaladas no

apartado de cartafol, terá que facer un exame final tipo test. Características do mesmo: 40 preguntas de resposta única (duración máxima de 1 hora); tódalas preguntas terán o mesmo valor. Para superalo, o estudante terá que acadar, polo menos, 1,50 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos). En todo caso, e de cara a unha posible media co exame práctico e co traballo, non se poderá obter menos de 1,2 puntos (corresponde a un 4 nunha escala de 0 a 10 puntos). Por outra parte, sinalar que as deixadas en branco non descontarán, pero si o farán as contestacións erradas tal e como se indica na seguinte fórmula: $\text{Cualificación} = [\text{acertos} - (\text{erros}/\text{n}^\circ \text{ opcións}-1) / \text{n}^\circ \text{ preguntas}] \cdot 10$

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Calvo JB., **Pilates terapéutico. Para la rehabilitación del aparato locomotor.**, 9788491105008, Médica Panamericana, 2012

Geweniger V, Bohlander A., **Manual de pilates: ejercicios con colchoneta y aparatos como forma de prevención y rehabilitación**, 9788499105413, Paidotribo, 2016

Isacowitz R, Clippinger K., **Anatomía del pilates. Nueva edición ampliada y actualizada: Guía ilustrada para mejorar la estabilidad de core y mejorar el equilibrio**, 9788416676958, Tutor, 2020

Complementary Bibliography

Aaronson N, Turo AM., **Pilates para la recuperación del cáncer de mama**, 9788479029968, Tutor, 2016

Calais-Germain B, Raison B., **Pilates sin riesgo: 8 riesgos del Pilates y cómo evitarlos**, 9788492470174, La Liebre de Marzo, 2011

Calvo JB., **Método Pilates durante el embarazo, el parto y el posparto: una guía metodológica**, 9788491103738, Médica Panamericana, 2019

Fernández Arranz M, Lambruschini R, Fernández Arranz J., **Manual de Pilates aplicado al embarazo**, 9788498359022, Médica Panamericana, 2016

Humanes Balmont R., **Pilates basado en evidencias científicas**, 9788416097951, Vivelibro, 2014

Isacowitz R., **Pilates: manual completo del método Pilates**, 9788499105352, 2ª, Paidotribo, 2016

Kaplanek BA, Levine B, Jaffe WL., **Pilates y rehabilitación para síndromes y artroplastias**, 9788499104478, Paidotribo, 2014

Merrithew LG., **Manual de ejercicios completos de Matwork**, 1553609441, Stott Pilates, 2006

Pilates JH., **Tu salud: un sistema de ejercicios que ha revolucionado el mundo de la educación física**, 096149378X, Presentation Dynamics, 1998

Pilates JH, Miller WJ., **Volver a la vida con la contrología de Pilates**, 0961493798, Presentation Dynamics, 1998

Richardson C, Hodges P, Hides J., **Therapeutic exercise for lumbopelvic stabilization. A motor control approach for the treatment and prevention of low back pain**, 9780443072932, 2ª, Churchill Livingstone, 2004

Wood S., **Pilates para la rehabilitación: Recuperar lesiones y optimizar la estabilidad, la movilidad y la funcionalidad**, 9788416676767, Tutor, 2019

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fisioterapia en especialidades clínicas I/P05G171V01308

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia/P05G171V01105

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Other comments

Dentro da plataforma de teledocencia MooVi, nos datos persoais, ademais do correo-e, sería conveniente indicar un teléfono de contacto (onde se vos poida localizar rapidamente en caso de urxencia, normalmente o móbil) e subir unha fotografía (para facilitar aos docentes, sobre todo nas primeiras semanas, a identificación do alumnado)

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia en uroxiñecoloxía e obstetricia				
Subject	Fisioterapia en uroxiñecoloxía e obstetricia			
Code	P05G171V01306			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Soto González, María Mercedes			
Lecturers	Soto González, María Mercedes			
E-mail	m.soto@uvigo.es			
Web	http://fisioterapia.uvigo.es/gl/			
General description	Nesta materia preténdese que o alumnado adquira os coñecementos e destrezas precisos para a prevención e o tratamento dos distintos procesos e patoloxías obstétricas e uro-xinecolóxicas.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo do proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C13	Ter a capacidade de valorar desde a perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C29	Coñecer as bases éticas e xurídicas da profesión nun contexto social cambiante.
C36	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións
D8	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Distinguir entre a labor do/a fisioterapeuta no campo de la uroxiñecoloxía e obstetricia e outros ámbitos da fisioterapia	A2	B3	C13 C15	D1 D4 D8
Identificar e valorar cada unha das estruturas anatómicas do chan pelviano así como a súa función	A2	B3	C9 C13 C16 C21 C36	D1
Distinguir entre as medidas de prevención e as medidas do tratamento da disfunción do chan pelviano	A2		C9 C13 C16 C21 C36	D1

Coñecer o manexo dos recursos (aparellos) precisos para a exploración e tratamento uroxiñecolóxico e obstétrico	A2	B3	C13 C16 C21 C36	D1
Ser capaz de realizar a valoración da disfunción do chan pelviano	A2		C13 C16 C21 C36	D1 D4
Identificar e resolver as causas que producen incontinencia urinaria e as disfuncións sexuais masculinas e femininas	A2		C9 C13 C15 C16 C21 C36	D1 D8
Coñecer e aplicar os diferentes programas de psicoprofilaxis obstétrica (parto, durante e posparto)	A2	B3	C9 C13 C15 C16 C21 C29 C36	D1
Coñecer e aplicar un programa de fisioterapia na etapa da menopausa	A2	B3	C13 C15 C16 C21 C29 C36	D1

Contidos

Topic

Bases e fundamentos da fisioterapia en uroxiñecoloxía e obstetricia	-
Consideracións anatómicas e fisiolóxicas	-
Fisioterapia e embarazo	-
Fisioterapia no parto, parto e postparto	-
Disfuncións do chan pelviano	-
Incontinencia urinaria	-
Disfuncións sexuais	-
Fisioterapia e menopausa	-

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	21	57	78
Prácticas de laboratorio	16	38	54
Traballo tutelado	2	14	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	0.5	0	0.5
Traballo	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Dentro destas clases empregaranse as seguintes metodoloxías docentes: actividades inductorias, lección maxistral, estudo de casos, debate, foros de discusión e aprendizaxe colaborativa.
Prácticas de laboratorio	A metodoloxía docente empregada nas prácticas será a resolución de problemas, estudos de casos o debate e os foros de discusión.
Traballo tutelado	Para a realización do traballo tutelado empregárase a resolución de problemas de forma autónoma e a presentación.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado poderá solicitar titorías de xeito presencial, por medio dun correo electrónico ou por campus remoto. A/o docente indicarlle a data e hora de dita titoría.

Prácticas de laboratorio	O alumnado poderá solicitar titorías de xeito presencial, por medio dun correo electrónico ou por campus remoto. A/o docente indicarlle a data e hora de dita titoría.
Traballo tutelado	O alumnado poderá solicitar titorías de xeito presencial, por medio dun correo electrónico ou por campus remoto. A/o docente indicarlle a data e hora de dita titoría.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas de desenvolvemento	O exame teórico constará de preguntas de desenvolvemento. Para superar esta parte a/o alumna/o deberá obter unha cualificación de 5 sobre 10.	45	A2	B3	C9 C13 C15 C16 C21 C29 C36	D1 D4 D8
Práctica de laboratorio	A proba consistirá en resolver dous supostos prácticos que o alumnado deberá de escoller ao chou. Para superar esta parte a/o alumna/o deberá obter unha cualificación de 5 sobre 10.	45	A2		C13 C16 C21 C36	D1 D4 D8
Traballo	Elaborarase un traballo dos contidos da materia. A realización, exposición e defensa do traballo será obrigatoria.	10	A2	B3	C21 C29 C36	D1 D4 D8

Other comments on the Evaluation

A realización do traballo e obrigatoria e a súa valoración realizarase a través do traballo escrito e da presentación e defensa do mesmo.

Para superar a materia a/o alumna/o debe ter superados o exame teórico e práctico de forma independente.

Para poder presentarse ao exame práctico a/o alumna/o debe realizar o exame teórico.

O alumnado poderá acollerse a modalidade de avaliación continua da parte práctica, sendo nese caso a asistencia obrigatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Walker C., **Fisioterapia en obstetricia y uroginecología**, 978-8445821022, 2ª, Elsevier Masson, 2013
- Castillo Montes FJ., **Fisioterapia obstétrica y uroginecológica**, 9788413013633, 1ª, Formación Alcalá, 2018
- Blanquet Rochera M., **Fisioterapia en las disfunciones sexuales femeninas**, 978-8499482682, 1ª, ECU, 2010
- Ramírez I, Blanco L, Kauffmann S., **Rehabilitación del suelo pélvico femenino: práctica clínica basada en la evidencia**, 9788498354645, 1ª, Editorial médica Panamericana, 2014
- Dietz HP, Hoyte LPJ, Steensma AB., **Atlas of pelvic floor ultrasound**, 9781846285202, 1ª, Springer, 2008
- Torres Lacomba M, Meldaña Sánchez A., **Fisioterapia del suelo pélvico**, 9788491104537, 1ª, Panamericana, 2022

Complementary Bibliography

- Soto M, Da Cuña I, Gutiérrez M, López S., Ojea A, Lantarón E., **Early 3-month treatment with comprehensive physical therapy program restores continence in urinary incontinence patients after radical prostatectomy: A randomized controlled trial**, 10.1002/nau.24389, Neurourol Urodyn ., 2020
- Soto-González M, Da Cuña-Carrera I, Gutiérrez-Nieto M, Lantarón-Caeiro EM., **Assessment of male urinary incontinence postprostatectomy through the Consultation on Incontinence Questionnaire-Short Form**, 10.1016/j.purol.2019.10.007, Prog Urol, 2020
- Soto-González M, Da Cuña-Carrera I, Gutiérrez-Nieto M, Lantarón-Caeiro EM., **Assessment of male urinary incontinence postprostatectomy through the Consultation on Incontinence Questionnaire-Short Form.**, 10.1016/j.purol.2019.10.007, Prog Urol, 2020

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia en pediatría				
Subject	Fisioterapia en pediatría			
Code	P05G171V01307			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Monge Pereira, Esther			
Lecturers	Monge Pereira, Esther			
E-mail	emongepereira@gmail.com			
Web				
General description	Materia optativa de 6 créditos, dirixida a estudar os recursos de fisioterapia existentes para a toma de decisións de abordaxe terapéutica entre a variedade de problemas que poden alterar o desenvolvemento motriz nos pacientes pediátricos.			

Competencias	
Code	
A4	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
B2	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional e integrar aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
C7	Coñecer os trocos fisiolóxicos e estruturais que se poden producir como consecuencia da aplicación da fisioterapia.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo del proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiocirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico mais axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.
D8	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade mais xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe				
Expected results from this subject		Training and Learning Results		
Coñecer os principais procesos patolóxicos en pediatría que levan a alteracións cognitivo-funcionais.	A4	B2	C9	D1
			C20	D4
			C21	D7
			C38	
Describir o proceso natural de desenvolvemento psicomotor e en distintas situacións patolóxicas, as cales levan a unha alteración do proceso natural de desenvolvemento psicomotor.			C7	D1
			C9	

Describir as principais abordaxes de fisioterapia para a intervención con pacientes pediátricos.	A4	B1	C7 C9 C16 C19 C21	D1 D7
Describir e demostrar como avaliar o estado funcional e intervir cun protocolo de estimulación psicomotriz en poboación infantil.	A4	B1 B2	C7 C9 C16 C18 C19 C20 C21 C38	D1 D7
Realizar, expor e defender un traballo en grupo ou individual acerca dun tema relacionado cos contidos da materia.	A4	B1 B2	C7 C9 C16 C18 C19 C20 C21 C38	D1 D7 D8

Contidos

Topic	
Proceso de desenvolvemento psicomotor	- Reflexos primitivos - Ontogénesis 0-12 meses.
Procesos patolóxicos prevalentes en pediatría	- Parálise cerebral e patoloxías afíns. - Patoloxías congénitas. - Patoloxías respiratorias. - Patoloxías ortopédicas.
Avaliación funcional en pediatría	- Escalas de clasificación. - Escalas de avaliación funcional.
Intervención fisioterapéutica en pediatría	- Estimulación temperá. - Abordaxe do cólico do lactante. - Métodos específicos de intervención en fisioterapia: Bobath, Vojta, Le Meteyer, Castelo Morais. - Fisioterapia respiratoria en pediatría. - Intervención de fisioterapia en contornas educativas. - Adaptación e elaboración de axudas posturais e de mobilidade que axuden ao neno a nivel estrutural, funcional, de actividade e participación.
Programas de estimulación psicomotriz	- Protocolos de psicomotricidade dirixida. - loga pediátrico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	0	1
Presentación	1	0	1
Lección maxistral	22	64	86
Prácticas de laboratorio	32	20	52
Traballo tutelado	1	0	1
Foros de discusión	0	1	1
Presentación	1	0	1
Debate	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Terán a finalidade de transmitir os obxectivos e a planificación da materia, así como aclarar os criterios de avaliación a seguir.
Presentación	Exposición e defensa por parte da/o alumna/o ante a/o docente e as/os estudantes do traballo tutelado.
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e nelas utilizarase o estudo de casos, o debate e a resolución de problemas. O alumnado terá á súa disposición en MOOVI apuntamentos que lle servirán de guía para o exame e de estudo previo de certas actividades.

Prácticas de laboratorio	Empregarase a demostración experimental, o role playing, o tratamento didáctico de erros e o adestramento sistemático. O/a docente fará a demostración de como se debe realizar a valoración e/ou o protocolo de tratamento, a continuación o alumnado realizará por parellas a práctica entre eles, sendo corrixis polo/a docente e aclarando todas as dúbidas que poidan xurdir. Na corrección terase en conta por unha banda a posición do usuario/paciente, as tomas e contratomas realizadas, así como a execución da manobra e a ergonomía do alumno que está a realizar a práctica. Así mesmo, terase en conta a actitude de aprendizaxe do alumnado.
Traballo tutelado	O alumnado deberá elaborar, expor e defender un traballo en grupo.
Foros de discusión	Existirá un foro de discusión a disposición do alumnado para preguntar e resolver dúbidas, de modo que todas as dúbidas queden recollidas para a aprendizaxe do grupo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Presentación	Titorías en grupo para resolver dúbidas acerca da exposición e defensa do traballo.
Lección maxistral	Titorías individuais ou grupais para resolver dúbidas relacionadas coas clases teóricas, ademais do emprego do foro de discusión onde quedarán resoltas as dúbidas.
Prácticas de laboratorio	Titorías individuais ou grupais para resolver dúbidas relacionadas coas clases prácticas previa cita por mail ou a través da plataforma MOOVI.
Traballo tutelado	Tutorías en grupo para resolver dúbidas acerca da elaboración do traballo grupal.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Exame teórico de preguntas curtas.	40	C7 C9 C19 D7
Prácticas de laboratorio	Exame práctico de resolución dun suposto clínico mediante role playing.	50	A4 B1 B2 C7 C16 C18 C19 C20 C21 C38 D4 D7 D8
Traballo tutelado	Valoración da redacción e os contidos da memoria escrita.	5	B1 D1 D4 D7
Presentación	Valoración da claridade de exposición e resolución de dúbidas por parte da clase e do/a profesor/a.	5	A4 D1 D4 D7

Other comments on the Evaluation

A realización do traballo é obrigatoria así como a presentación e defensa do mesmo.

Para poder presentarse ao exame práctico, a/o alumna/o debe realizar o exame teórico.

Para superar a materia, a/o alumna/o debe superar o exame teórico e o práctico de forma independente.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

María Lourdes Macías Merlo y Joaquín Fagoaga Mata, **Fisioterapia en Pediatría**, 9788491102120, 2, Editorial Médica Panamericana, 2018

Mónica Yamile Pinzón Bernal y Luisa Matilde Salamanca Duque, **Evaluación Neuropediátrica Funcional Fundamentos y métodos de aplicación.**, 9788491108313, 1, Editorial Médica Panamericana, 2021

Juan Espinosa Jorge et al., **Guía esencial de rehabilitación infantil**, 978-8491106180, 1, Editorial Médica Panamericana, 2021

Complementary Bibliography

Graciela Basso, **Neurodesarrollo en Neonatología**, 9789500694889, 1, Editorial Médica Panamericana, 2016

Pablo Rosselli Cock y José Luis Duplat Lapidés, **Ortopedia Infantil**, 9789588443287, 2, Editorial Médica Panamericana, 2012

L.Cascos-Vicente et al., **Abordaje fisioterapéutico en el tratamiento del cólico del lactante. Una revisión sistemática**, <https://doi.org/10.1016/j.ft.2021.09.001>, 2021

Castillo Montes Francisco Javier, **Fisioterapia respiratoria en pediatría**, 9788413236711, Formación Alcalá, S.L., 2019

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fisioterapia en trastornos neuromotrices/P05G171V01301

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia/P05G171V01105

IDENTIFYING DATA**Fisioterapia en especialidades clínicas I**

Subject	Fisioterapia en especialidades clínicas I			
Code	P05G171V01308			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	González González, Yoana			
Lecturers	González González, Yoana Monge Pereira, Esther			
E-mail	yoana@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia está enfocada ó aprendizaxe dos coñecementos teórico-prácticos que debe de ter un fisioterapeuta que participe na rehabilitación de persoas que padecen as consecuencias dunha disfunción do sistema neuromusculoesquelético. Abordaranse os beneficios da práctica adecuada de fisioterapia naqueles pacientes con disfuncións neuromusculoesqueléticas, xa que para que ésta sea beneficiosa, debe estar axustada ás capacidades da persoa, respetando as súas limitacións e favorecendo a súa funcionalidade. Para iso, os estudantes adquirirán a formación e o coñecemento que lles permita valorar o estado do paciente e lles permita propor as modalidades de fisioterapia axustadas ó seu nivel funcional, tendo en conta aquelas prácticas que poidan ser contraproducentes.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo del proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiocirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico máis axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C22	Coñecer e aplicar as guías de boa práctica clínica.
C35	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
C36	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para la reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
C37	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Identificar os procesos neurolóxicos do Sistema Nervioso Central, Periférico, Enfermidades neurodexenerativas, lesións medulares e enfermidades pediátricas susceptibles de recibir tratamento de fisioterapia.	A2	C9 C13 C21	
Facer a valoración e tratamento de fisioterapia en patoloxías de orixe neurolóxico relacionadas co Sistema Nervioso Central, Periférico, Enfermidades Neurodexenerativas, Lesións medulares, e Enfermidades Pediátricas.	A2	C9 C13 C16 C19 C20 C21 C22 C35 C36 C37	
Avaliar os resultados do tratamento e realizar tanto os informes de seguimento como o informe de alta do paciente.	A2 A3 A5	C13 C21	D1
Extraer información relevante dun tema relacionado coa materia, tanto no referente a patoloxías, métodos e técnicas de tratamento, a prevención e a promoción da saúde, así como expoñer e defender o mesmo.	A2	C13 C16 C19 C20 C21 C22 C36 C37	D1 D4

Contidos

Topic	
Métodos de Fisioterapia no tratamento das patoloxías pediátricas.	Coñecer as diferentes metodoloxías de tratamento das disfuncións pediátricas.
Fisioterapia nas afeccións do Sistema Nervioso Periférico.	Coñecer as metodoloxías de tratamento das enfermidades do sistema nervioso periférico.
Fisioterapia nas lesións medulares	Coñecer as metodoloxías de tratamento das lesións medulares.
Fisioterapia nos procesos neuromusculares.	Coñecer os principios fundamentais de traballo nos procesos neuromusculares.
Fisioterapia en oncoloxía	Coñecer os principios fundamentais de tratamento dos pacientes que padecen un proceso oncolóxico.
Fisioterapia nos procesos dexenerativos (Parkinson, esclerosis múltiple, ELA...)	Coñecer os principios fundamentais de aplicación das metodoloxías de tratamento dos diferentes procesos dexenerativos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	31	78	109
Presentación	1	6	7
Prácticas de laboratorio	40	60	100
Traballo	6	0	6
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Simulación ou Role Playing	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Actividades introductorias	Indicaranse as directrices das metodoloxías que deberán de desenvolver os estudantes durante a realización da materia.
Lección maxistral	Trasmitirase información sobre os contidos da materia mediante a exposición apoiada con material audiovisual.
Presentación	Presentaranse os contidos da materia, así como as metodoloxías que se desenvolverán durante a mesma.
Prácticas de laboratorio	A/o alumna/o deberá realizar a práctica dos contidos presentados.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	Resolveranse as dúbidas plantexadas no desenvolvemento dos contidos teóricos, ademais de durante o desenvolvemento das clases, mediante tutorías presenciais nos despachos do profesorado ou mediante o correo electrónico.
Prácticas de laboratorio	Resolveranse as dúbidas plantexadas no desenvolvemento dos contidos prácticos, ademais de durante as clases, mediante tutorías presenciais nos despachos do profesorado ou mediante o correo electrónico.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Lección maxistral	Avaliaráanse os coñecementos adquiridos mediante a lección maxistral a través dun exame de preguntas obxectivas.	40	A2	C9 C13 C21	
Presentación	Avaliaranse os coñecementos e as competencias adquiridos mediante a realización do traballo tutelado a través da presentación do traballo escrito e da súa defensa.	20	A2	C13 C16 C19 C20 C21 C36 C37	D1 D4
Prácticas de laboratorio	Avaliaranse os coñecementos e habilidades adquiridos mediante as prácticas de laboratorio a través da simulación ou role playing.	40	A2 A3 A5	C9 C13 C16 C19 C20 C21 C22 C35 C36 C37	D1

Other comments on the Evaluation

Para poder presentarse ó exame teórico e práctico en calquera das dúas convocatorias é obrigatorio realizar, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia. Para superar a materia débese ter superados o traballo, o exame teórico e o exame práctico de forma independente. Para poder presentarse ao exame práctico débese presentar ao exame teórico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Marta Bisbe Gutiérrez, Carmen Santoyo Medina, Vicenç Tomàs Segarra i Vidal., **Fisioterapia en Neurología: Procedimientos para restablecer la capacidad funcional.**, 9788498353068, Medica Panamericana, 2012

Marta Bisbe Gutiérrez, Carmen Santoyo Medina, **Fisioterapia en neurología: Procedimientos para restablecer la capacidad funcional**, 8491105573, Medica Panamericana, 2021

Sophie Levitt, **Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor**, 9788498357509, 5ª edición, Medica Panamericana, 2013

Complementary Bibliography

Roberto Cano de la Cuerda, Rosa Mª Martínez Piédrola, Juan Carlos Miangolarra Page, **Control y Aprendizaje Motor**, 9788491105374, Medica Panamericana, 2015

Roberto Cano de la Cuerda, Susana Collado Vázquez., **Neurorrehabilitación: Métodos específicos de valoración y tratamiento**, 9788491104070, Medica Panamericana, 2012

Rodríguez, Mª & Cano de la Cuerda, Roberto & Collado-Vazquez, Susana & Casas, Patricia, **Apps en neurorrehabilitación**, 978-84-9085-727-4, Dykinson, 2016

Kisner y Colby, **Ejercicio Terapéutico: Fundamentos y técnicas**, 978-9500600965, Medica Panamericana, 2010

Calais, Blandine, **ANATOMIA PARA EL MOVIMIENTO (T. I): INTRODUCCION AL ANALISIS DE LAS TECNICAS CORPORALES**, 8487403131, La liebre de marzo, 2012

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fisioterapia en especialidades clínicas I/P05G171V01308

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Fisioterapia en trastornos neuromotrices/P05G171V01301

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia en especialidades clínicas II				
Subject	Fisioterapia en especialidades clínicas II			
Code	P05G171V01309			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Soto González, María Mercedes			
Lecturers	González González, Yoana Soto González, María Mercedes			
E-mail	m.soto@uvigo.es			
Web	http://http://fisioterapia.uvigo.es/gl/			
General description	Nesta materia preténdese que o alumnado adquira os coñecementos e destrezas, precisos para o tratamento dos distintos procesos e patoloxías do sistema musculoesquelético, desde la perspectiva de la fisioterapia.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A5	Que os estudantes desenvolven aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo do proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiocirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico mais axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C22	Coñecer e aplicar as guías de boa práctica clínica.
C36	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para la reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
C37	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D4	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Identificar os procesos músculo-esqueléticos, reumatolóxicos, ortopédicos, uroginecolóxicos e dermatolóxicos, susceptibles de recibir tratamento de fisioterapia.	A2	C9 C13 C21

Realizar a valoración, establecer os obxectivos e aplicar o tratamento de fisioterapia axeitado nas patoloxías de orixe músculo-esqueléticas, reumatolóxica, ortopédica, uroxincolóxica e dermatolóxica.	A2	C9 C13 C16 C19 C20 C21 C22 C36 C37	
Avaliar os resultados do tratamento e realizar tanto os informes de seguimento coma o informe de alta do paciente	A2 A3 A5	C13 C21	D1
Extraer información relevante dun tema relacionado coa materia, tanto no referente a patoloxías, métodos e técnicas de tratamento, a prevención e a promoción de saúde.	A2	C13 C16 C19 C20 C21 C22 C36 C37	D1 D4

Contidos

Topic	
Fisioterapia nos documentos traumáticos e óseos -	
Fisioterapia nos procesos ortopédicos e óseos -	
Fisioterapia en dermatoloxía -	
Fisioterapia nos procesos uroxincolóxicos -	
Fisioterapia, actividade física e patoloxía -	
Fisioterapia en amputados -	

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	37	87	124
Prácticas de laboratorio	39.5	60	99.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Simulación ou Role Playing	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Nestas clases empregaranse as seguintes metodoloxías: actividades introdutorias, foros de discusión aprendizaxe colaborativa, estudo de casos e resolución de problemas.
Prácticas de laboratorio	No desenvolvemento das prácticas empregaranse metodoloxías como resolución de problemas, estudo de casos, debate e resolución de problemas de forma autónoma.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado poderá solicitar titorías a través do correo electrónico, xa sexan de xeito presencial ou por medio do campus remoto
Prácticas de laboratorio	O alumnado poderá solicitar titorías a través do correo electrónico, xa sexan de xeito presencial ou por medio do campus remoto

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Exame de preguntas obxectivas	O exame teórico constará de preguntas de desenvolvemento. Para superar esta parte a/o alumna/o deberá obter unha cualificación de 5 sobre 10.	50	A2 A3 A5	C9 C13 C16 C19 C20 C21 C22 C36 C37	D1 D4
Simulación ou Role Playing	A proba consistirá en resolver dous supostos prácticos que o alumnado deberá de escoller a chou. Para superar esta parte a/o alumna/o deberá obter unha cualificación de 5 sobre 10.	50	A2 A3 A5	C9 C13 C16 C19 C20 C21 C22 C36 C37	D1 D4

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia a/o alumna/o debe ter superados o exame teórico e práctico de forma independente.

Para poder presentarse ao exame práctico a/o alumna/o debe realizar o exame teórico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alegre C., **Fisioterapia en reumatología**, 9788460721000, 1ª, Alcalá de Henares: Asetip, 2001

Goodyer Paul., **Compendio de técnicas en rehabilitación musculoesquelética**, 84-486-0507-1, 1ª, McGraw-Hill Interamericana, 2003

Seco Calvo J., **Fisioterapia en Especialidades Clínicas**, 978-84-9835-944-2, 1ª, Médica Panamericana, 2016

Walker C., **Fisioterapia en obstetricia y uroginecología**, 9788445821022, 2ª, Elsevier Masson, 2013

Seco Calvo J., **Afecciones medicoquirúrgicas para fisioterapeutas**, 978-849-835-945-9, Médica Panamericana, 2017

Charles E. Giangarra, **Rehabilitación ortopédica clínica**, 978-849-113-259-2, 4ª, Elsevier, 2018

Klaus Buckup & Johannes Buckup, **Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular**, 978-844-582-521-1, 5ª, Elsevier, 2013

Seco Calvo J., **Metodos específicos de intervencion en fisioterapia**, 978-8498359435, Médica Panamericana, 2021

Castillo Montes FJ., **Fisioterapia en el tratamiento de cicatrices**, 9788418980220, ALCALA GRUPO, 2022

Complementary Bibliography

Haarer-Becker R, Schoer D., **Manual de técnicas de fisioterapia: (aplicación en traumatología y ortopedia)**, 9788480195065, Editorial Paidotribo, 2001

Miralles Marrero R, Miralles-Rull I., **Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor**, 9788445816806, 1ª, Elsevier Masson, 2006

Orrego & Morán, **Ortopedia y traumatología básica**, 978-956-358-108-9, Universidad delos Andes, 2014

Díaz Mohedo,, **Manual de Fisioterapia en traumatología**, 978-849-022-871-5, Elsevier, 2015

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Physiotherapy in lymphedema				
Subject	Physiotherapy in lymphedema			
Code	P05G171V01310			
Study programme	Grado en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3rd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Cuña Carrera, Iria da			
Lecturers	Cuña Carrera, Iria da			
E-mail	iriadc@uvigo.es			
Web				
General description	The subject of Physiotherapy in lymphedema is an optional subject for the second semester of the Degree in Physiotherapy. It is intended that you achieve both theoretical and practical skills to address the different types of edema in different areas from oncology, aesthetics, obstetrics and traumatology, among others. It is a subject with a lot of practical load, to learn the realization of all the techniques included in the Complex Decongestive Therapy, that the therapy recommended at present for the treatment of the lymphedema. English friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills	
Code	
A2	Students are able to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the competences usually demonstrated through the development and defence of arguments and problem solving within their field of study.
B1	To know how to work in professional teams as a basic unit in which professionals and other personnel of health care organizations are structured in a uni or multidisciplinary and interdisciplinary way.
C7	Know the physiological and structural changes that can occur as a result of the application of physiotherapy.
C9	Know the pathophysiology of diseases, identifying the manifestations that appear throughout the process, as well as the medical-surgical treatments, mainly in their physiotherapeutic and orthopedic aspects. To identify the changes produced as a consequence of the physiotherapy intervention. Encourage the participation of the user and family in the recovery process.
C16	Analyze, program and apply movement as a therapeutic measure, promoting the participation of the patient/user in the process.
C17	Know, design and apply the different modalities and general procedures of intervention in Physiotherapy: Massage Therapy, Electrotherapy, Magnetotherapy, Hydrotherapy, Balneotherapy, Climatotherapy, Thalassotherapy, Thermotherapy, Cryotherapy, Vibrotherapy, Phototherapy, Pressure Therapy, therapies derived from other physical agents, as well as fundamental aspects of Ergotherapy and other therapies related to the field of competence of physiotherapy.
C18	Encourage the participation of the user and family in their recovery process.
C21	Identify the situation of the patient/user through a physiotherapy care diagnosis, planning interventions, and evaluating their effectiveness in a cooperative work environment with other professionals in health sciences.
C22	Know and apply good clinical practice guidelines.
C38	Intervene in the areas of health promotion, prevention, protection and recovery.
D1	Ability to communicate orally and in writing in Galician.
D7	Maintain an attitude of learning and improvement.

Learning outcomes	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Know the lymphatic physiology and pathophysiology and describe the bases of Manual Lymphatic Drainage and Complex Decongestive Therapy.	C7 C16 C17 C21 C38
Identify pathophysiology in oncology, in plastic, reconstructive and aesthetic surgery amenable to lymphedema treatment.	C7 C9

Apply the different techniques of Complex Decongestive Therapy.

B1 C16 D7

C17
C18
C21
C22

Perform a kinesitherapy protocol applied to a patient with lymphedema

A2

B1

C16
C22

D1
D7

Contents

Topic

THEORETICAL TOPICS

-

Anatomy and physiology of the lymphatic system Introduction to the lymphatic system. lymphatic physiology. lymphatic pathophysiology. Physiopathology of the formation of edema of vascular and lymphatic origin.

Physiotherapy of lymphedema in plastic, reconstructive and aesthetic surgery. Basics of manual lymphatic drainage. Edema prophylaxis.

Physiotherapy of lymphedema in oncology Complex decongestive physiotherapy. Manual lymphatic drainage in cancer patients. Multilayer bandage. Pressotherapy. therapeutic exercise.

PRACTICAL TOPICS

-

Manual lymphatic drainage. Manual lymphatic drainage practice in the upper limb, lower limb, trunk and face. Call and reabsorption maneuvers

Multilayer bandage.

Practice of multilayer bandage in upper limb and lower limb

Pressotherapy.

Pressotherapy practice in the upper and lower limbs

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	14	65	79
Laboratory practical	25	28	53
Mentored work	1	14	15
Essay questions exam	1	0	1
Laboratory practice	1	0	1
Essay	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	The following teaching methodologies will be used: introductory activities, lecture, problem solving, debate, discussion forums and collaborative learning.
Laboratory practical	Debate and case studies will be encouraged in laboratory practices.
Mentored work	Through the completion of the work, autonomous problem solving will be encouraged. The work will include the completion of a written document as well as its presentation in the classroom.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Tutorials in person, by email or through the remote campus when students request it.
Laboratory practical	Tutorials in person, by email or through the remote campus when students request it.
Mentored work	Small group tutorials in person, by email or through the remote campus when the students request it.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Essay questions exam	Theoretical exam: it consists of 5 questions, not being able to leave any without an effective answer.	40	C7 C9 C16 C17 C21 C38

Laboratory practice	Practical exam: make a practical assumption	50	B1	C16	D7
	Continuous evaluation: the students can avail themselves of the continuous evaluation of the practical contents. In this case, 100% attendance at practical classes is required.			C17	
				C18	
				C21	
				C22	
Essay	The realization, exhibition and defense of the work is mandatory. The formulation and the analysis carried out will be valued, as well as the writing and the use of bibliographic sources.	10	A2	B1	C16
				C17	D1
					D7

Other comments on the Evaluation

The realization of the work is obligatory as well as the presentation and defense of the same.

Continuous practical evaluation: to take advantage of the continuous evaluation of the practical contents, attendance at all practices is required.

In order to take the practical exam, the student must take the theoretical exam.

To pass the subject, the student must pass the theoretical exam, the practical part and the work independently.

Sources of information

Basic Bibliography

Executive Committee of the International Society of Lymphology, **The diagnosis and treatment of peripheral lymphedema: 2020 Consensus Document of the International Society of Lymphology**, PMID: 32521126,

Leduc. A, Leduc. O, **Drenaje Linfático Teoría y Práctica.**, Masson, Barcelona 2003

Ferrandez Jean-Claude, **El Sistema linfático**, Panamericana, Madrid 2006

Complementary Bibliography

Leduc, A. Leduc, O, <http://www.lympho.net>,

Millán Casas, Laura, **Linfedema: estudio y tratamiento**, Alcalá la Real: Formación Alcalá,, 2012

Roldán Jiménez, C, **Cáncer de mama y ejercicio físico**, 9798632300544, 2021

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

General physiotherapy I/P05G171V01204

IDENTIFYING DATA**Physical Therapy for Differently-Abled People**

Subject	Physical Therapy for Differently-Abled People			
Code	P05G171V01311			
Study programme	Grado en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3rd	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Machado de Oliveira, Iris			
Lecturers	Machado de Oliveira, Iris Monge Pereira, Esther			
E-mail	irismacoli@uvigo.es			
Web				
General description	This is an elective subject in the second term of the third course that is centered on functional diversity and especially in the process of aging. In functional diversity, the physiotherapist has to evaluate his/her patient identifying those appearances that deserve special intervention to keep the greater possible independence. Finally, psychomotor reeducation can be a very interesting approach in patients with functional diversity as it is centered on the main appearances of psychomotricity: motor, cognitive, and socio-affective areas.			

Skills

Code	
A2	Students are able to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the competences usually demonstrated through the development and defence of arguments and problem solving within their field of study.
B1	To know how to work in professional teams as a basic unit in which professionals and other personnel of health care organizations are structured in a uni or multidisciplinary and interdisciplinary way.
B2	Incorporate the ethical and legal principles of the profession into professional practice and integrate social and community aspects into decision making.
B3	Communicate effectively and clearly, both orally and in writing, with users of the health system as well as with other professionals.
C3	Identify the psychological and social factors that influence the state of health or disease of individuals, families and community.
C9	Know the pathophysiology of diseases, identifying the manifestations that appear throughout the process, as well as the medical-surgical treatments, mainly in their physiotherapeutic and orthopedic aspects. To identify the changes produced as a consequence of the physiotherapy intervention. Encourage the participation of the user and family in the recovery process.
C13	Have the ability to assess from the perspective of physiotherapy, the functional status of the patient/user, considering the physical, psychological and social aspects of the same.
C16	Analyze, program and apply movement as a therapeutic measure, promoting the participation of the patient/user in the process.
C38	Intervene in the areas of health promotion, prevention, protection and recovery.
D1	Ability to communicate orally and in writing in Galician.
D3	Recognition of diversity and multiculturalism

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
To define the concept of functional diversity, in addition to his current context in society.	A2	B3	C9 C13	D3
To describe the natural process of aging and the distinct pathological situations concurrent with this stage of life.	A2	B3	C3 C9 C13	D1 D3
To describe the main approaches of physiotherapy for the intervention with patients with some type of functional diversity or situation of dependency.	A2	B1 B3	C3 C9 C13 C16	D1 D3
To describe and differentiate the main resources of available technical help for people with distinct degrees of dependency and functional diversity to facilitate their daily, professional, or sportive tasks.	A2	B1 B2 B3	C3 C9 C13	D1 D3

To describe and demonstrate how to evaluate the functional state and take part in a program of psychomotor reeducation in elderly.	A2	B1 B2 B3	C3 C9 C13 C16 C38	D1 D3
To make, expose and defend a work in a group or individual about a theme related to the contents of the matter.	A2	B1 B2 B3	C9 C13 C16 C38	D1 D3

Contents

Topic	
Functional diversity.	The concept of functional diversity and his current context.
Process of aging.	Physiological and morphological changes that experiment the different organic systems and how these changes can drive to different pathological processes and functional worsening.
Physiotherapy in the functional diversity, dependency and mental health.	The physiotherapy's fundamental role in promoting the independence of patients with functional diversity, situations of dependency (and with his familiar), and mental affectation.
Functional evaluation in the functional diversity	The main used tools to define the functional state of the patients oriented to plan an intervention based on the programs of psychomotor reeducation.
Programs of psychomotor reeducation.	The structure of different sessions of psychomotor reeducation in different populations taking into account the area motor, cognitive, and psycho-affective areas of psychomotor reeducation.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	1	2
Mentored work	2	2	4
Lecturing	22	40	62
Laboratory practical	16	30	46
Essay questions exam	1	12	13
Simulation or Role Playing	1	12	13
Essay	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	The coordinator of the subject will explain the points to take into account referents to the contents of the subject and lecturers, the form of evaluation to carry out and as the theoretical and practical classes of the subject will be structured, in addition to the work in group or individual that has to be made. She will explain the schedule proposal of classes to carry out during the term as well the dates of realization of the examinations. Finally, she will explain the educational obligations of the students for the development of the subject.
Mentored work	Development of a practical theoretical/work on a thematic related with the contents of the subject. The groups of work will be determined by thematic at the beginning of the term by the coordinator of the subject. It exists the possibility that the work could be developed in individual form. The work will consist of a first part where students will do a review of the scientific literature on the agreed subject (it will be delivered a small part in written form) and a second part where students carry out a tutorial video (related with the context of the work). It will be carried out an individual follow-up of each member of the group (if the work is in group) as the marks will be established in individual form. The terms of delivery of the work and presentation (by Moovi) will be published in the beginning of the term in Moovi.
Lecturing	In theoretical classes, it will combine magistral lessons with theoretical/participatory classes that boost and motivate the participation of the students. It will be able to establish previous activities to the teaching of the class and its delivery by Moovi for his back discussion during the theoretical class. Besides, during the classes, activities of resolution of problems and collaborative learning could be carried out. To the criterion of the different lecturers of the modules, it will be able to establish forums of discussion in Moovi.
Laboratory practical	It will follow a demonstrative methodology, looking for the integration of the theoretical knowledge into the practice. The students will make practice, being corrected by the lecturer and solving all the doubts that can arise. Besides, studies of clinical cases and debates related to the thematic of the classes could be developed.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Mentored work	The personalized attention will be centered on solving doubts, orienting the work to make in the subject, and carrying register and value the made by the students of the same group and also of individual form for each member. It will be able to do by face-to-face form or by remote form through Remote Campus in the virtual dispatch of each lecturer of the subject.
Lecturing	The personalized attention will be centered on the solution of doubting their referents to the theoretical contents that can have the students and orient their efforts in the subject. It will be able to do by face-to-face form or by remote form through Remote Campus in the virtual dispatch of each lecturer of the subject.
Laboratory practical	The personalized attention will be centered on the solution of doubting their referents to the practical contents that can have the students, and orient their efforts in the matter. It will be able to do by face-to-face form or by remote form through Remote Campus in the virtual dispatch of each lecturer of the subject.

Assessment		Qualification		Training and Learning Results			
	Description						
Essay questions exam	It consists of questions to develop on the contents of the subject. All the questions will have the same value.	50	A2	B1 B2 B3 C3 C9 C13 C16	D1 D3		
Simulation or Role Playing	Practical examination where the students answers in a different practical way questions. These practical suppositions are chosen at random. To be able to make the practical examination, the student has to present first to the theory examen.	35	A2	B1 B2 B3 C3 C9 C13 C16 C38	D1 D3		
Essay	The realisation of the work of the subject and have it approved is compulsory to pass the subject. The work will be considered passed if it reaches, at least, 0,75 points. The work will be delivered in digital support employing the virtual platform Moovi.	15	A2	B1 B2 B3 C3 C9 C13 C16 C38	D1 D3		

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Basic Bibliography

Delgado-Ojeda & Castillo-Montes, **Rehabilitación y fisioterapia en geriatría**, 978-84-9149-063-0, 2016

Quirós-Aragón, **Psicomotricidad Guía de evaluación e intervención**, 978-84-368-2778-1, 2012

Millán-Calenti, **Gerontología y geriatría : valoración e intervención**, 978-84-9835-266-5, 2010

Organización Mundial de la Salud, **Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud**, 92-4-154542-9, 2001

Complementary Bibliography

Osorio-Rivera et al, **Efectos de un programa de actividad física integral sobre la motricidad gruesa de niños y niñas con diversidad funcional**, 10.22507/rli.v16n1a2, 2019

Fennely et al, **Patient-reported outcome measures in advanced musculoskeletal physiotherapy practice: a systematic review**, 10.1002/msc.1200, 2018

Mani et al, **Validity and reliability of Internet-based physiotherapy assessment for musculoskeletal disorders: a systematic review**, 10.1177/1357633X16642369, 2017

Blanco-Magadán et al, **El Fisioterapeuta en la Educación Inclusiva**, 978-84-16664-50-4, 2017

Brugué, **¿Discapacidad o diversidad funcional?**, 10.14201/scero20154627997, 2015

Landinez-Parra et al, **Proceso de envejecimiento, ejercicio y fisioterapia**, ISSN 0864-3466, 2012

Quinn et al, **Functional assessment in older people**, 10.1136/bmj.d4681, 2011

Ferreira, **De la minus-valía a la diversidad funcional: un nuevo marco teórico-metodológico**, <https://revistas.ucm.es/index.php/POSO/article/view/POSO1010130045A>, 2010

Díaz & Ferreira, **DESDE LA DIS-CAPACIDAD HACIA LA DIVERSIDAD FUNCIONAL Un ejercicio de Dis-Normalización**, 10.3989/ris.2008.05.22, 2010

Palacios & Romañach, **EL MODELO DE LA DIVERSIDAD: UNA NUEVA VISIÓN DE LA BIOÉTICA DESDE LA PERSPECTIVA DE LAS PERSONAS CON DIVERSIDAD FUNCIONAL (DISCAPACIDAD)**, 1887 - 3898, 2008

Fisioterapia en Movimiento, **Diagnóstico en Fisioterapia Modelo CIF**, <https://www.youtube.com/watch?v=wtW7sjuyCFk>, 2022

Lazcano, **Clasificación Internacional de la Funcionalidad y de la Discapacidad y de la Salud Explicación y ejemplos**, <https://www.youtube.com/watch?v=cekFimPrb6k>, 2020

Lazcano, **Clasificación Internacional de la Funcionalidad y de la Discapacidad y de la Salud Explicación y ejemplos**, <https://www.youtube.com/watch?v=cekFimPrb6k>, 2020

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Physical therapy in clinical specialties I/P05G171V01308

Physical therapy in clinical specialties II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Human anatomy: Human anatomy/P05G171V01101

Physiology: Human physiology/P05G171V01102

Physiology: Functional movement in physiotherapy/P05G171V01105

Human anatomy: Medical conditions/P05G171V01201

Human anatomy: Surgical conditions/P05G171V01202

Manual Therapy in Neuromotor Disorders/P05G171V01301

IDENTIFYING DATA				
Cardiac rehabilitation				
Subject	Cardiac rehabilitation			
Code	P05G171V01312			
Study programme	Grado en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3rd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	González Represas, Alicia			
Lecturers	González Represas, Alicia			
E-mail	alicia@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
General description	Cardiovascular diseases are the main problem of health in developed countries. The objective of the subject is to make the students acquire the necessary knowledge to be part of the multidisciplinary team of the Cardiac Rehabilitation programs. Subject of the English Friendly program. International students may request teachers: a) materials and references bibliographies for monitoring the subject in English, b) attend tutoring in English, c) tests and assessments in English.			

Skills	
Code	
A2	Students are able to apply their knowledge to their work or vocation in a professional manner and possess the competences usually demonstrated through the development and defence of arguments and problem solving within their field of study.
A5	Students are able to convey information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences.
B1	To know how to work in professional teams as a basic unit in which professionals and other personnel of health care organizations are structured in a uni or multidisciplinary and interdisciplinary way.
B4	Acquire basic scientific training in research.
C6	Identify anatomical structures as a basis of knowledge to establish relationships dynamically with the functional organization.
C9	Know the pathophysiology of diseases, identifying the manifestations that appear throughout the process, as well as the medical-surgical treatments, mainly in their physiotherapeutic and orthopedic aspects. To identify the changes produced as a consequence of the physiotherapy intervention. Encourage the participation of the user and family in the recovery process.
C16	Analyze, program and apply movement as a therapeutic measure, promoting the participation of the patient/user in the process.
C19	Understand and perform specific methods and techniques related to the locomotor system (including manual therapies, joint manipulative therapies, osteopathy and chiropractic), neurological processes, respiratory system, cardiocirculatory system and static and dynamic alterations. Specific methods and techniques that take into account the implications of orthopedics in physiotherapy, reflex therapeutic techniques, as well as other alternative and/or complementary methods and techniques whose safety and efficacy is demonstrated according to the state of development of science.
C20	Identify the most appropriate physiotherapeutic treatment in the different processes of alteration, prevention and health promotion as well as in the processes of growth and development.
C21	Identify the situation of the patient/user through a physiotherapy care diagnosis, planning interventions, and evaluating their effectiveness in a cooperative work environment with other professionals in health sciences.
C24	Promote healthy lifestyle habits through health education.
D1	Ability to communicate orally and in writing in Galician.
D2	Computer skills related to the field of study

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
LO1: Describe the concept of Cardiac Rehabilitation and the structure of cardiac rehabilitation programs	A2	
LO2: Describe the anatomy of the heart and great vessels, as well as the pathophysiology of the most frequent heart diseases in cardiac rehabilitation programs	A2	C6
LO3: Describe the medical-surgical treatments of the most frequent heart diseases in Cardiac Rehabilitation programs		C6 C9
LO4: Describe and explain the main signs and symptoms of heart disease, as well as the most frequent assessment tests in Cardiac Rehabilitation programs		C6 C9

L05: Explain the physiological and therapeutic effects of exercise on the most frequent heart diseases in cardiac rehabilitation programs		C6 C9
L06: Design an exercise program for the most frequent heart diseases in Cardiac Rehabilitation programs		C16 C19 C20 C21
L07: Describe cardiovascular prevention strategies		C24
L08: Execute the cardiorespiratory resuscitation protocol	A2	C9 C19 C20 C21
L09: Run the cardiovascular assessment procedure	A2	C16 C19 C21
L010: Execute an exercise program in Cardiac Rehabilitation	A2	C16 C19
L011: Carry out, present and defend a Cardiac Rehabilitation project as a group	A2 A5 B1 B4	C20 D1 C21 D2

Contents

Topic	
Theory topic	I.1. Conceptual framework. Cardiac rehabilitation concept. Indications and applications of cardiac rehabilitation. Contraindications.
I. Introduction to cardiac rehabilitation.	
II. Cardiovascular system.	II.1. Cardiovascular structure and function II.2. cardiovascular pathophysiology.
III. Treatments in cardiac pathology	III.1. Medical-surgical treatments. III.2. Pharmacological treatments. III.3. Physiotherapy in the preoperative and postoperative period.
IV. Physical recognition oriented to therapeutic exercise programs for their prescription and follow-up.	IV. Cardiac exploration protocols and interpretation of tests for the design of therapeutic exercise programs.
V. Rehabilitation programs in cardiac pathology.	V.1. Cardiac rehabilitation programs in phase I in different population groups and pathologies. V.2. Cardiac rehabilitation and prevention programs in phase II in different population groups and pathologies. V.3. Rehabilitation programs in phase III in different groups population and pathologies.
VI. Prevention programs of Heart disease	VI.1. Strategies for the prevention of cardiac pathologies.
Practical topic	I.1. Performing cardiac examination tests. I.2. Interpretation of cardiac examination tests.
I. Exploration protocols.	
II. Cardiac rehabilitation programs.	II.1. Design of cardiac rehabilitation programs according to the cardiac exploration.
III. Action in emergencies and cardiovascular emergencies.	III.1. Actions in emergency/urgency situations at the cardiovascular level. III.2. Action in case of cardiorespiratory arrest. Cardiopulmonary resuscitation protocol.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	19	65	84
Collaborative Learning	4	4	8
Previous studies	0	4	4
Debate	1	1	2
Case studies	2	0	2
Laboratory practical	10	26	36
Problem solving	2	2	4
Autonomous problem solving	0	2	2
Mentored work	0	4	4
Essay questions exam	1	0	1
Laboratory practice	1	0	1
Presentation	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities aimed at making contact and gathering information about students, as well as presenting the subject.
Lecturing	Presentation by the teacher of the contents on the subject object of study, theoretical bases and / or guidelines of a work, exercise that the student has to develop.
Collaborative Learning	It includes a group of teaching procedures that start from the organization of the class in small mixed and heterogeneous groups where the students work in a coordinated way with each other to develop academic tasks and delve into their own learning.
Previous studies	Search, reading and work of documentation, previous to the classes or practices of laboratory, that realizes the alumnado of autonomous form.
Debate	Open talk between a group of students. You can focus on a topic of the contents of the subject, the analysis of a case, the result of a project, exercise or problem previously developed in a master session ...
Case studies	Analysis of a real fact, problem or event in order to know it, interpret it, solve it, generate hypotheses, test data, reflect, complete knowledge, diagnose it and train in alternative solution procedures.
Laboratory practical	Activities of application of the knowledge to concrete situations and of acquisition of basic and procedural abilities related to the matter object of study. They are developed in special spaces with specialized equipment (Laboratories, computer rooms, etc ...)
Problem solving	Activity in which problems and / or exercises related to the subject are formulated. The student must develop the appropriate or correct solutions through the exercise of routines, the application of formulas or algorithms, the application of procedures for the transformation of available information and the interpretation of results. It is usually used as a complement to the master class.
Autonomous problem solving	Activity in which problems and / or exercises related to the subject are formulated. The student must develop the analysis and resolution of problems and / or exercises independently.
Mentored work	The student, individually or in groups, prepares a document on the subject or prepares seminars, research, reports, essays, summaries of readings, lectures, etc.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
Debate	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
Case studies	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
Collaborative Learning	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
Laboratory practical	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
Problem solving	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.

Autonomous problem solving	In addition to the attention to students in the established tutorials and depending on the topic to be dealt with, students will also be attended through email and the remote campus platform (online) at the times available and agreed by both parties. Personalized attention will aim to answer any questions that may arise regarding the subject and/or advise on academic and professional matters in those cases that so request.
----------------------------	--

Assessment							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Mentored work	Students in small groups prepare a document on a relevant and interesting topic related to the subject. Learning outcomes: LO4, LO5, LO6, LOA7.	5	A2 A5	B1 B4	C16 C19 C20 C21 C24	D1 D2	
Essay questions exam	Theoric exam will consist of 5 essay questions related to the theoretical contents of the subject. Learning outcomes: LO1, LO2, LO3, LO4, LO5, LO6, LO7.	50	A2 A5	B1 B4	C6 C9 C16 C19 C20 C21 C24	D1	
Laboratory practice	Students must be able to explain and make a clinical interpretation of the data of a cardiac assesment, as well as design an exercise program according to the assesment report of a clinical case for a cardiac rehabilitation program. Learning outcomes: LO8, LO9, LO10.	40	A2 A5	B1	C16 C19 C20 C21 C24	D1 D2	
Presentation	Presentation and defense of the supervised work will be valued. Learning outcomes: LO11	5	A2			D1 D2	

Other comments on the Evaluation

The official dates of the exams are published on the center's website <http://fisioterapia.uvigo.es/gl/e> on the moovi platform for the subject <https://moovi.uvigo.gal/>.

To pass the subject it is necessary to separately pass the theory (get at least 5 on the scale of 0 to 10) and the practice (get at least 5 on the scale of 0 to 10) as well as present and defend the work of the subject on the dates established on the moovi platform (obtain at least 5 on the scale of 0 to 10).

The subject will be approved when each of the parts that make up the evaluation (theory, practice and work) are passed independently.

To take the practical exam, the student must take the theoretical exam.

Continuous assessment:

Students will be able to opt for a continuous evaluation of the subject instead of taking the final theoretical-practical exam. In any case, the student will have to obtain a score of at least 5 on a scale of 0 to 10 on average for the proposed activities in theory and practice independently, and present and defend the work of the subject obtaining in this case also at least a score of 5 on a scale of 0 to 10.

The teacher will explain in the presentation of the subject the activities to be developed in the continuous evaluation and the rules to follow. All this information will also be available on the moovi platform of the subject. Students will receive information about their progress during the course as they submit the proposed activities.

Considerations:

Students taking this course are required to behave in a responsible and honest manner. Any form of fraud (i.e. copying and/or plagiarism) tending to falsify the level of knowledge or skill achieved by a student in any type of test, report or work designed for that purpose is considered inadmissible. Fraudulent conduct may result in the subject being suspended for an entire course. It will keep an internal record of these actions so that, in case of recidivism, the opening of a disciplinary file can be requested at the rectory.

Ethical commitment:

The student must exhibit appropriate ethical behavior. In case of unethical conduct (copying of seminars, plagiarism of works, use of unauthorized electronic equipment, etc.) that prevent the correct development of the teaching activity, it will

be considered that the student does not meet the necessary requirements to pass the subject, and in this case your grade will be suspended in the current academic year (0.0). The use of any electronic device during the evaluation tests will not be allowed unless expressly authorized. The fact of introducing an unauthorized electronic device in the exam room will be considered a reason for not passing the subject in the current academic year and the overall grade (0.0) will be suspended.

Image and/or audio recording: Unless expressly authorized by the professor, total or partial recording, both of sound and image, of the lectures, seminars or practices of the subject will not be allowed, in accordance with the provisions of the the Law on Intellectual Property, the Organic Law on the Protection of Personal Data and the Organic Law on Civil Protection of the Right to Honour, Personal and Family Privacy and Own Image. Depending on the subsequent use, recording without consent may give rise to civil, disciplinary, administrative and, where appropriate, criminal responsibilities.

Sources of information

Basic Bibliography

American College of Sports Medicine, **Manual ACSM para valoración y prescripción del ejercicio**, 2, Paidotribo, 2007

Juan Salvador Espinosa, **Rehabilitación Cardíaca y Atención primaria**, 1, Panamericana, 2002

Jesus Seco, **Sistema Cardiovascular Métodos, fisioterapia clínica y afecciones para fisioterapeutas**, 1, Panamericana, 2018

Complementary Bibliography

Antoni Bayes de Luna, **Cardiología Clínica**, 1, Masson, 2002

Ricardo Serra Grime, **Prescripción de ejercicio físico para la salud**, 1, Paidotribo, 2004

Sociedad Española de Cardiología, **Revista Española de Cardiología online**, www.revespcardiol.org,

Frank G. Yanowitz; Paul S. Fardy, **Rehabilitación Cardíaca. La forma física del adulto y las pruebas de esfuerzo**, 1, Paidotribo, 2003

Paul S. Fardy, **Insuficiencia Cardíaca**, 1, Panamericana, 2007

Juan Jose Rufilanchas Sanchez; Eduardo Otero Coto, **Riesgo y complicaciones de Cirugía Cardíaca**, 1, Panamericana, 2004

Josef Niebauer, **Cardiac Rehabilitation Manual**, 1, Springer, 2011

Julian Bath, Gail Bohin, Christine Jones, Eve Scarle, **Cardiac Rehabilitation: A Workbook for use with Group Programmes**, 1, Wiley, 2009

American Association of Cardiovascular & Pulmonary Rehabilitation, **AACVPR Cardiac Rehabilitation Resource Manual**, 1, Human Kinetics, 2006

Peter L. Thompson, **Coronary Care**, 2, Elsevier, 2011

Nathan Wong, Ezra Amsterdam, **ASPC Manual of Preventive Cardiology**, 1, Demosmedical, 2015

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Human anatomy: Medical-surgical conditions/P05G171V01107

Human anatomy: Human anatomy/P05G171V01101

Physiology: Human physiology/P05G171V01102

Human anatomy: Medical conditions/P05G171V01201

Human anatomy: Surgical conditions/P05G171V01202

Kinesitherapy/P05G171V01203

Cardiorespiratory Physical Therapy/P05G171V01302

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia laboral e ergonomía				
Subject	Fisioterapia laboral e ergonomía			
Code	P05G171V01313			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Nóvoa Castro, Borja			
Lecturers	Nóvoa Castro, Borja			
E-mail	borja@uvigo.es			
Web				
General description	a ergonomía é o conxunto de coñecementos de carácter multidisciplinar aplicados para a adecuación dos produtos, sistemas e contornas artificiais ás necesidades, limitacións e características dos seus usuarios, optimizando a eficacia, seguridade e benestar. No ámbito laboral encárgase do deseño de lugares de traballo, ferramentas e tarefas, de modo que coincidan coas características fisiolóxicas, anatómicas, psicolóxicas e as capacidades dos traballadores que se verán involucrados. A fisioterapia laboral aborda a atención á saúde na patoloxía laboral e aspectos preventivos.			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
C2	Comprender os principios da biomecánica e a electrofisioloxía e as súas principais aplicacións no ámbito da fisioterapia.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico máis axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C24	Promover hábitos de vida saudables a través da educación para a saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D2	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados de aprendizaxe			
Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Realizar en grupo, ou individualmente, expor e defender un traballo sobre un tema relacionado coa ergonomía no campo das ciencias da saúde	A2	B1	C2 C13 C15 C20 C24
Definir as bases elementais da ergonomía e a súa relación coa biomecánica	A2		C2 C15
Describir e diferenciar as principais alteracións e particularidades dun ambiente de traballo, deportivo e domiciliario que poidan levar a alteracións ergonómicas	A2		C2 C13 C15 C24
Describir os principais recursos existentes (instrumental, temporal, actitudinal) para a modificación dun ambiente para promover a ergonomía	A2		C2 C13 C15 C24

Expor e describir a abordaxe máis adecuada en situacións individuais ou grupais para promover a ergonomía nun determinado ambiente (profesional, domiciliario ou deportiva)	A2	B1	C13 C15 C20 C24	D1 D2 D7
Describir e diferenciar as principais formas de avaliación das modificacións realizadas e dos efectos logrados nun determinado ambiente para a promoción da saúde	A2	B1	C13 C15 C16 C18 C24	D1 D7

Contidos

Topic	
Introdución á ergonomía	Concepto de ergonomía e obxectivos xerais da ergonomía.
Antropometría	Deseño dimensional de postos de traballo e sistemas
Metodoloxía ergonómica	Avaliación e abordaxe de trastornos músculo-esqueléticos (movementos repetitivos, movemento de cargas, posturas forzadas)
Hixiene postural	Hixiene postural no ámbito laboral, escolar e actividades da vida diaria
Ergonomía no ambiente laboral	Recomendacións no deseño de actividades con computador, traballos en sedestación,....
Auto-prevención	Ergonomía aplicada á profesión de fisioterapia e outras profesións sanitarias. Prevención de lesións músculo -esqueléticas na profesión.
Patoloxías musculo-esqueléticas máis frecuentes no ámbito da ergonomía	Estudo das patoloxías músculo-esqueléticas que se avalían e preveñen no ámbito da ergonomía (movementos repetitivos, manexo de cargas, posturas forzadas,...)
Fisioterapia laboral	A profesión do fisioterapeuta no ámbito da empresa e da ergonomía
Avaliación da carga física en ambiente laboral, deportivo e da vida diaria	Métodos de avaliación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	41	70	111
Traballo tutelado	4	23	27
Actividades introdutorias	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Traballo	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas. Durante estas sesións maxistrais poderanse desenvolver exercicios que, de ser superados pola/o alumna/o, desgravarán materia nas probas de avaliación.
Traballo tutelado	A/o alumna/o realizará un traballo relacionado co temario da materia. Este poderá ser individual ou en grupo e debe ser pactado co/a profesor/a. A/o alumna/o realizará exposición do traballo ante a/o docente e o demais compañeiros/os do traballo tutelado.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Abordaranse contidos necesarios para a elaboración do traballo. Abordaranse os contidos das probas de avaliación
Traballo tutelado	Tutelarase a elaboración do traballo

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Lección maxistral	O exame consistirá en preguntas con resposta de desenvolvemento.	80	A2	B1	C2 C13 C15 C16 C18 C20 C24	D1 D2 D7
Traballo tutelado	As/os alumnas/os que participen e superen as actividades levadas a cabo durante as sesións maxistrais ao longo do curso, desgravarán eses contidos da materia desta proba.					
	A realización, asistencia a titorías, exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valoraranse a participación nas titorías do traballo, a formulación e a análise realizada, así como a redacción e a utilización de fontes bibliográficas. Valorarase a presentación do traballo en medios audiovisuais e a súa exposición e defensa.	20	A2	B1	C2 C13 C15 C16 C18 C20 C24	D1 D2 D7

Other comments on the Evaluation

Para poder presentarse ao exame teórico é obrigatorio realizar, asistir a titorías, expor e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Para poder superar a materia é obrigatorio superar nun 50% cada bloque da avaliación, traballo por unha banda e exame teórico pola outra. Ao alumnado que non supere a materia se lle gardará a parte superada para a segunda convocatoria dentro do ano académico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Falzón, P., **Manual de Ergonomía**, Modus Laborandi, 2009

Llaneza Álvarez, J., **Ergonomía y psicología aplicada: manual para la formación del especialista.**, Lex Nova, 2009

Azcuenaga Linaza, L.M., **Accidentes laborales y enfermedades profesionales: análisis, riesgos y medidas preventivas.**, Fund. Confemetal, 2010

Llorca Rubio, J.L., **Manual de ergonomía aplicada a la prevención de riesgos laborales.**, Piramide, 2015

Revista de Biomecánica, **Revista de Biomecánica**, Instituto Biomecánico de Valencia,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fisioterapia en especialidades clínicas I/P05G171V01308

Fisioterapia en especialidades clínicas II/P05G171V01309

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia/P05G171V01105

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Cinesiterapia/P05G171V01203

IDENTIFYING DATA				
Fisioterapia cérvico-cráneo-mandibular				
Subject	Fisioterapia cérvico-cráneo-mandibular			
Code	P05G171V01314			
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinator	Abalo Núñez, María del Rocío			
Lecturers	Abalo Núñez, María del Rocío			
E-mail	rocioabalo@uvigo.es			
Web				
General description	Na materia en Fisioterapia cérvico-cráneo-madibular, estúdase en profundidade a anatomia da rexión, as patoloxías e técnicas de tratamento.			

Competencias

Code	
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C6	Identificar as estruturas anatómicas como base de coñecemento para establecer relacións dinamicamente coa organización funcional.
C13	Ter a capacidade de valorar desde la perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C14	Comprender e aplicar os métodos e procedementos manuais e instrumentais de Valoración en Fisioterapia e Rehabilitación Física, así como a avaliación científica da súa utilidade e efectividade.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiocirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico mais axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C34	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conducta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Conocer as bases anatómicas, fisiolóxicas e biomecánicas do conxunto cérvico-cráneo-mandibular		C6 C34	
Identificar as patoloxías que afectan ao complexo cérvico-cráneo-mandibular		C13 C34	
Aplicar as distintas técnicas de tratamento ao complexo cérvico-cráneo-mandibular	B1 B3	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D7

Realizar un abordaxe completo ante un paciente con patoloxía cérvico-cráneo-mandibular	B1	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D1 D7
--	----	---	----------

Contidos

Topic

- Anatomía, fisioloxía e biomecánica do complexo - cérvico-cráneo-mandibular
- Patoloxías del complexo cérvico-cráneo-mandibular
- Valoración física e radiolóxica do complexo cérvico-cráneo-mandibular
- Tratamiento das patoloxías do complexo cérvico-cráneo-mandibular

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	21	56	77
Prácticas de laboratorio	16	37	53
Traballo tutelado	1	14	15
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1
Traballo	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos por parte do/a docente. As sesións teóricas inclúen actividades para a resolución de problemas e estudos de caso.
Prácticas de laboratorio	Demostración por parte do profesorado das técnicas de valoración ou tratamento que realizará o alumnado por parellas baixo a supervisión do profesorado.
Traballo tutelado	O traballo será realizado en grupos. Consistirá nun protocolo de aplicación dun caso clínico que será establecido polo profesorado. Esta actividade contribuirá a unha aprendizaxe colaborativa. O alumnado terá que facer unha presentación do traballo.
Actividades introdutorias	O profesorado presentará a materia ao alumnado e reunirá información deste.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación coa materia a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación coa materia a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Traballo tutelado	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación co traballo a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Actividades introdutorias	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación a organización da materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame de preguntas de desenvolvemento	40	C14 C16 C19 C20 C21 C34

Práctica de laboratorio	Demostración e/ou explicación de técnicas de tratamento pu valoración do complexo cérvico-cráneo-mandibular	50	B1 B3	C6 C13 C14 C16 C19 C20 C21 C34 C38	D1 D7
Traballo	A realización e exposición do traballo é obrigatoria	10	B1 B3	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D1 D7

Other comments on the Evaluation

Para aprobar a materia débese ter superados de forma independente o exame teórico e práctico.

Para presentarse ao exame práctico é obrigatorio presentarse e realizar o examen teórico.

Ao alumnado que teña unha das partes aprobadas gárdaselle a parte superada para a seguinte convocatoria dentro do mesmo ano académico.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernandez de las Peñas C.; Mesa J., **Trastornos de la articulación Temporomandibular. Terapia manual, ejercicio y técnicas invasivas**, 9788491105442, 1º, Editorial Medica Panamericana, 2019

Pérez Fernández T.; Parra González A., **Fisioterapia en el transtorno temporomandibular**, 9788491132837, 1º, Elsevier, 2019

Okeson J., **Tratamiento de oclusión y afecciones temporomandibulares**, 9788491135197, 8ª, Elsevier, 2019

Complementary Bibliography

Ricard F., **Tratado de osteopatía craneal: articulación témporomandibular**, 9788494112225, 3ª, Medos Editorial, 2014

Maglione, H., **Disfunción craneomandibular: afecciones de los músculos masticatorios y ATM. Dolor orofacial**, 9789585426740, 2ª, Amolca, 2018

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Terapia manual/P05G171V01206